

منطقی نمودن اندازه دولت

نام کتاب: منطقی نمودن اندازه دولت
ناشر: معاونت امور مدیریت و منابع انسانی سازمان مدیریت
و برنامه ریزی کشور
تیراژ: ۷۰۰۰ نسخه
چاپ اول: زمستان ۱۳۸۱
امور فنی: موسسه هم‌آوا
چاپ: چاپخانه موسسه آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه‌ریزی

فهرست مطالب

۱	سخن ناشر
۳	مقدمه
	تصویب نامه هیات وزیران در رابطه با تصویب
۷	هفت برنامه اصلاحات اداری
	طرح ها و سیاست های اجرایی برنامه اصلاح
۸	ساختارهای تشکیلاتی دولت
	احکام قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی
۱۳	و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران
	نحوه مشارکت بخش غیر دولتی برای انجام خدمات
	اجتماعی، فرهنگی، رفاهی و خدماتی (مواد ۸۸ و
۲۸	۹۰ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت)
	آیین نامه اجرایی ماده (۸۸) قانون تنظیم بخشی
۳۴	از مقررات مالی دولت
۴۵	برنامه جامع نیروی انسانی بخش دولتی

	سهام استخدامی وزارتخانه‌ها و سازمان‌های مستقل برای
۵۳	سال‌های برنامه سوم
۶۰	واگذاری امور پشتیبانی دستگاه‌های اجرایی به بخش غیردولتی
۶۴	پیوست مصوبه شماره ۱۴/۴۶ مورخ ۷۹/۱/۳۱ شورای عالی اداری اصلاحیه مصوبه واگذاری امور پشتیبانی دستگاه‌های اجرایی
۶۵	به بخش غیردولتی
	تصویب‌نامه هیات وزیران در رابطه با نحوه انعقاد قرارداد با
۶۷	شرکت‌های خصوصی و تعاونی
۷۱	نقل و انتقال کارکنان مازاد دستگاه‌های دولتی
۷۵	کاهش اندازه دولت

سخن ناشر

درخصوص ایجاد تحول در نظام اداری تاکنون اقدامات متعدد و متفاوتی شده است که به نظر می‌رسد پس از ادغام دو سازمان برنامه و بودجه و امور اداری و استخدامی کشور در یکدیگر در اواخر بهار ۱۳۷۹ و نیز اهداف و سیاست‌های مندرج در سند موسوم به «گام دوم» در ایام مبارزات انتخاباتی سال ۱۳۸۰ رییس جمهور، این حرکت شکل و محتوایی متفاوت و متمایز نسبت به ادوار گذشته پیدا کرد.

پس از بررسی و مطالعه تمامی اقدامات انجام شده در سال‌های پس از پیروزی انقلاب اسلامی درخصوص ایجاد تحول در نظام اداری کشور و نیز بررسی علمی و دقیق اقداماتی که در سازمان امور اداری و استخدامی کشور در اولین دوره ریاست جمهوری آقای خاتمی انجام شد، برنامه‌ای تحت عنوان «برنامه تحول در نظام اداری کشور» تنظیم و به تصویب هیأت وزیران و سپس شورای عالی اداری رسید.

این برنامه مشتمل بر ۷ برنامه است و از جهات متعددی نسبت به موارد مشابه خود در گذشته، متفاوت است. از جمله مهمترین مصادیق این تفاوت، مستند سازی و جمع‌آوری مصوبات قانونی هر برنامه در قالب یک کتاب است، زیرا وضعیت موجود نظام اداری کشور از جهات مختلف نامطلوب و غیر استاندارد است، در نگهداری اسناد

و مدارک دولتی و ملی، به منظور استفاده از آنها برای نسل امروز و فردا نیز با وضعیتی مشابه سایر قسمت‌های این نظام مواجهیم.

معاونت امور مدیریت و منابع انسانی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور با عزمی راسخ و با بهره‌مندی از مدیران و کارشناسان صاحب نظر و با انگیزه، مصمم است در مستند سازی برنامه‌های ۷ گانه تحول در نظام اداری و نیز ارائه گزارش‌های مستمر و مکتوب به مقامات ارشد کشور و مردم شریف ایران در حد توان، مشارکتی مسوولانه در ایجاد تحول در نظام اداری بنماید. انتشار این مجموعه، در سایه چنین نیتی انجام پذیرفته است.

البته استناد هر یک از ۷ برنامه تحول در نظام اداری به احکام قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران ضمن آنکه فعالیتی در اجرای احکام قانون برنامه محسوب می‌شود، وجاهت و اعتبار قانونی هر یک از برنامه‌ها، طرح‌ها و پروژه‌های تحول در نظام اداری را نشان می‌دهد. به همین علت در مجموعه کتاب‌های مربوط به مصوبات ۷ برنامه تحول در نظام اداری، احکام قانون برنامه نیز متناسب با موضوع هر بخش ارائه شده است.

در تدوین این مجموعه از ویراستاری اسناد دولتی (مصوبات هیأت وزیران، شورای عالی اداری و بخشنامه‌های سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور) - حتی ویرایش صوری - به منظور رعایت امانت و حساسیت مطالب خودداری شده است.

امیدواریم با انعکاس نظرات کارشناسی خود، در انجام بهتر این فعالیت، ما را یاری فرمایید.

معاونت امور مدیریت و منابع انسانی

پاییز ۱۳۸۱

مقدمه

پس از پیروزی انقلاب اسلامی به لحاظ گرایش به دولتی نمودن امور، بخش دولتی به تدریج رو به گسترش نهاد. عوامل این گسترش را می‌توان عدم وجود تعریفی از دولت، علاقه شدید مسوولین برای انجام خدمات توسط دولت، گسترده شدن خدمات اجتماعی دولت به دلیل رشد جمعیت، رشد شهرنشینی و توسعه کمی خدمات، دولتی شدن مدارس، بیمارستان‌ها، مراکز توانبخشی و... که پیش از آن به صورت خصوصی اداره می‌شدند، دولتی شدن بانک‌ها و بیمه‌های خصوصی، تجزیه وظایف برخی از وزارتخانه‌ها و سازمان‌ها و ایجاد وزارتخانه‌ها و سازمان‌های جدید، ایجاد سازمان‌ها و مؤسسات دولتی جدید، رشد فزاینده شرکت‌های دولتی نسل دوم و سوم و... دانست.

علاوه براین، انفعالی بودن نظام تصمیم‌گیری دولت و مدیران اجرایی کشور و حل موردی مسائل و مشکلات بدون توجه به آثار و تبعات تصمیمات متخذه درآینده به گسترش بخش دولتی دامن زد. باتوجه به موارد مذکور: تعداد کارکنان دولت از سال ۱۳۵۷ تا سال ۱۳۸۰ از ۵۵۰،۰۰۰ نفر به

۲,۳۰۰,۰۰۰ نفر افزایش یافته است که رشدی بیش از ۴ برابر را نشان می‌دهد و حاکی از بزرگ شدن اندازه دولت طی دو دهه گذشته است، در حالی که رشد جمعیت کشور در این فاصله زمانی کمتر از دو برابر بوده است. - تعداد شرکت‌های دولتی طی دو دهه اخیر به میزان ۳ برابر رشد نموده است.

- در سال ۱۳۵۵ نسبت شاغلین بخش عمومی به کل شاغلین کشور ۱۹ درصد بوده است که این رقم در سال ۱۳۸۰ به ۳۳/۷ درصد افزایش یافته است. این نسبت بیانگر افزایش سهم دولت از ظرفیت سطح اشتغال کشور است. - در سال ۱۳۵۷ تعداد وزارتخانه‌ها، مؤسسات و شرکت‌های دولتی ۴۲۱ بوده است. این تعداد در حال حاضر بیش از دو برابر شده است. - شرایط احراز مشاغل مدیریتی نسبت به سال‌های قبل از انقلاب اسلامی سهل‌تر شده و تعداد پست‌های مدیریتی طی دو دهه گذشته ۶۰٪ رشد نموده است.

این نوع حرکت‌ها موجب شد تا نقش بخش غیر دولتی در اداره امور کمرنگ شود. نبودن رقابت نیز بر نارسایی‌های نظام اداری دامن زد و این جهت‌گیری‌ها در حالی صورت گرفت که در همین دوران در اغلب کشورهای دنیا موضوع منطقی نمودن اندازه دولت و استفاده از مشارکت مردمی برای اداره امور، سرلوحه برنامه‌های اصلاحات اداری آنها قرار گرفته است.

براساس مطالعات تطبیقی انجام شده افزایش ۱۰ درصد هزینه‌های دولت به عنوان سهمی از GDP، تقریباً یک درصد در نرخ رشد GDP کاهش ایجاد

نموده است.

در کشورهای OECD افزایش سهم مخارج بخش دولتی بر رشد تولید ناخالص داخلی و رشد اقتصادی، اثر منفی داشته است. افزایش در اندازه دولت منجر به کاهش رشد بهره‌وری - نیز شده است.

سهم مخارج دولت از تولید ناخالص داخلی در دهه ۱۹۹۰ در کشورهای OECD برابر ۳/۴۶ درصد و در ایران (با احتساب مجموع بودجه‌های دولت و شرکت‌های دولتی) برابر ۲۹/۶۶ درصد بوده است.

نسبت هزینه‌های دولتی از تولید ناخالص ملی در کشورهای OECD از سال ۱۹۹۶ به بعد به طور هماهنگ رو به کاهش نهاده است.

سیاست‌های پیش‌بینی شده در برنامه سوم توسعه

کنترل روند رو به گسترش اندازه دولت نیاز به اتخاذ راهبردهای مدیریتی ویژه‌ای دارد که در برنامه سوم توسعه به برخی از آنها به شرح زیر پرداخته شده است:

- در ماده (۱) وظایف و اختیارات شورای عالی اداری عمدتاً ناظر بر اصلاح ساختار تشکیلات دستگاه‌های اجرایی کشور، تجدید نظر در ساختار داخلی وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و شرکت‌های دولتی، تفکیک وظایف اجرایی دستگاه‌ها از حوزه‌های ستادی آنها، واگذاری وظایف و فعالیت‌ها به شهرداری‌ها و بخش غیردولتی و امثال آن است .

- در فصل سوم، مواد ۹ تا ۲۷، تکالیف مختلفی در رابطه با واگذاری سهام و

مدیریت شرکت‌های دولتی به بخش غیر دولتی پیش‌بینی شده است.
- در ماده (۶۴) تخصیص اعتبارات جاری و عمرانی با رعایت طبقه‌بندی وظایف دولت به وظایف اعمال حاکمیت، وظایف تصدی‌های اجتماعی، طرح‌های عمرانی غیرانتفاعی و وظایف تصدی‌های اقتصادی صورت خواهد گرفت و دستگاه‌های اجرایی که عهده‌دار تصدی‌های اجتماعی هستند مکلف شده‌اند زمینه‌های لازم برای توسعه فعالیت‌های بخش غیر دولتی و واگذاری بخشی از تصدی‌های اجتماعی را به آن فراهم کنند.

- در موارد ناظر بر امور بخشی، زمینه مشارکت بخش غیردولتی در ارائه خدمات عمومی فراهم گردیده است از قبیل مواد ۱۲۴ و ۱۲۵ در زمینه امور مخابرات، ماده ۱۵۵ در زمینه امور فرهنگی، ماده ۱۹۲ در زمینه امور بهداشتی، درمانی و...

در این رابطه در برنامه‌های تحول در نظام اداری کشور (تصویب‌نامه شماره ۲۶۰۷۵/۴۵۰۹ مورخ ۸/۲/۸۱ هیأت وزیران و مصوبه شماره ۰۱۳/۵۶۰ ط مورخ ۸۱/۲/۲۵ شورای عالی اداری) برنامه منطقی نمودن اندازه دولت با سه طرح و سیاست‌های اجرایی مربوط پیش‌بینی شده است.

تصویب نامه هیات وزیران در رابطه با تصویب هفت برنامه اصلاحات اداری

شماره: ۲۶۰۷۵/۴۵۰۹

تاریخ: ۱۳۸۱/۲/۸

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۱/۱/۱۸ پس از استماع گزارش سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور در مورد برنامه تحول اداری موافقت نمود:

۱- هفت برنامه اصلی ایجاد تحول در نظام اداری به شرح عنوان های زیر، موضوع نامه شماره ۱۰۵/۲۰۰۶۵ مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۲۹ سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور توسط دستگاه های دولتی اجرا گردد.

الف) برنامه منطقی نمودن اندازه دولت.

ب) برنامه تحول در ساختارهای تشکیلاتی دولت.

ج) برنامه تحول در نظام های مدیریتی.

د) برنامه تحول در نظام های استخدامی.

ه) برنامه آموزش و بهسازی نیروی انسانی دولت .

و) برنامه اصلاح فرآیندها، روش های انجام کار و توسعه فن آوری اداری.

ز) برنامه ارتقاء و حفظ کرامت مردم در نظام اداری.

۲- چنانچه دستگاه های دولتی درخصوص طرح ها و پروژه های مربوط به هر برنامه به شرح نامه یاد شده نظری دارند، حداکثر ظرف دو هفته به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور ارایه نمایند تا موضوع در شورای عالی اداری مطرح و اتخاذ تصمیم گردد.

محمد رضا عارف

معاون اول رییس جمهور

طرح ها و سیاست های اجرایی برنامه اصلاح ساختارهای تشکیلاتی دولت

شماره مصوبه شورای عالی اداری: ۰۱۳/۵۶۰ ط

تاریخ مصوبه شورای عالی اداری: ۱۳۸۱/۲/۲۵

۱- طرح ها:

۱- برنامه منطقی نمودن اندازه دولت

طرح شماره ۱:

تهیه طرح دولت متناسب (الگوی مناسب اندازه دولت) از طریق تعیین و تفکیک اعمال حاکمیت و اعمال تصدی براساس مفاد ماده ۶۴ قانون برنامه سوم توسعه و تشخیص حجم مناسب برای دولت با تعریف منطقی دولت و امکانات و منابعی که می توان برای اداره امور توسط دولت، هزینه نمود.

دستگاه اصلی: سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

دستگاه همکار: وزارتخانه ها حسب مورد

مرجع تصویب: هیأت وزیران

تاریخ اتمام: آبان ماه ۱۳۸۱

تاریخ تصویب: آذر ماه ۱۳۸۱

طرح شماره ۲:

شناخت راه های واگذاری و توقف توسعه بخش های اعمال تصدی دولت در حوزه های اجتماعی و اقتصادی (آموزش و پرورش، بهداشت و درمان، شرکت های دولتی و ...) و تعیین راه های مناسب برای توسعه فعالیت بخش غیر دولتی به موازات کاهش تصدی های دولت

دستگاه اصلی: سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

دستگاه همکار: دستگاه های اجرایی حسب مورد

مرجع تصویب: هیأت وزیران

تاریخ اتمام: مرداد ماه ۱۳۸۱

تاریخ تصویب: شهریور ماه ۱۳۸۱

طرح شماره ۳:

تعیین اهداف کمی برای واگذاری تصدی های دولت و توسعه فعالیت های بخش غیر دولتی متناسب با نتایج حاصل از مطالعات موضوع بندهای ۱ و ۲.

دستگاه اصلی: سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور
دستگاه همکار: دستگاه های اجرائی مربوط براساس هماهنگی سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور
مرجع تصویب: شورای عالی اداری
تاریخ اتمام: آبان ماه ۱۳۸۱
تاریخ تصویب: آذر ماه ۱۳۸۱

۲. سیاست های اجرایی

- ۱-۱- دولت باید وظایف حاکمیتی را در سطح کیفی مطلوب، به نحو کارآمد و اثربخش انجام دهد.
- ۱-۲- وظایف مربوط به تصدی های اجتماعی دولت به سه طریق زیر انجام شود:
 - الف) توسعه فعالیت بخش های غیر دولتی با استفاده از حمایت و یارانه های دولت .
 - ب) پرداخت هزینه سرانه از بودجه دولت به هیأت های امنای غیر دولتی

مورد تأیید دستگاه‌های مربوط به منظور انجام وظایف اعمال تصدی با نظارت و هدایت دولت نظیر مدارس، مراکز درمانی، مراکز توان بخشی و دانشگاه‌ها.

ج) ایجاد و اداره مستقیم واحدهای مربوط در بخش‌ها و مناطقی که امکان اجرای دو بند فوق‌الذکر وجود ندارد.

۱-۳- وظایف اعمال تصدیهای اقتصادی با استفاده از روش‌های خصوصی‌سازی به بخش غیر دولتی واگذار گردد و سازوکارهای لازم برای نظارت بر حسن اجرای امور، پس از واگذاری به بخش غیردولتی، پیش‌بینی شود.

۱-۴- برای انجام خدمات زیربنایی و اجرای طرح‌های عمرانی که الزاماً باید توسط دولت انجام شود، نظیر ساخت و احداث راه‌ها، سدها، فرودگاه‌ها و ساختمان‌های اداری، با استفاده از روش قیمت‌تمام‌شده و مناقصه گلوبال (GLOBAL) و از طریق بخش غیر دولتی اقدام شود.

۱-۵- نیروی انسانی دستگاه‌های مسئول اعمال حاکمیت و واحدهای ستادی بخش تصدی‌های اجتماعی و اقتصادی (مذکور در ماده ۶۴ قانون برنامه سوم توسعه) «کارمند دولت» تلقی می‌گردند و مقررات دولتی بر این گروه از مستخدمان حاکم می‌باشد.

۱-۶- نیروی انسانی بخش تصدی‌های اجتماعی که با پرداخت سرانه یا یارانه از طریق دولت اداره می‌شوند، مشمول قانون کار و نظام تأمین

اجتماعی بوده و در جذب و نگهداری و شرایط احراز و نظایر آن ، صرفاً از حداقل های مورد نظر دولت تبعیت می کنند و سایر اختیارات اداری و استخدامی تماماً به عهده هیأت های امنای اداره کننده این بخش ها، می باشد.

۷-۱- امور مردم در شهرها، بخش ها و روستاها حتی الامکان، به تشکل های مردمی و محلی نظیر شهرداری ها، دهیاری ها، شوراهای شهر و روستا واگذار شود و در صورت ضرورت، دولت به اینگونه تشکل ها ، کمک مالی ، فکری و اطلاعاتی نماید.

احکام قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران

ماده ۳

الف. به منظور بهینه‌سازی و اصلاح ترکیب نیروی انسانی دستگاه‌های اجرایی، توزیع مناسب نیروی انسانی در مناطق مختلف کشور و بهبود آرایه خدمات دولتی، سازمان امور اداری و استخدامی کشور مکلف است در نیمه اول سال ۱۳۷۹ برنامه جامع نیروی انسانی بخش دولتی را با رعایت موارد زیر تدوین و جهت تصویب به هیأت وزیران تقدیم کند:

۱. تعداد کل کارکنان دولت در پایان برنامه سوم توسعه از تعداد آن در آغاز برنامه به میزان پنج درصد (۵٪) کاهش یابد.

۲. شاخص‌های کیفی نیروی انسانی به ویژه نسبت کارکنان مشاغل تخصصی به تعداد کل کارکنان و ترکیب تحصیلی کارکنان دولت ارتقاء یابد.

۳. مجموع استخدام‌های جدید در بخش‌های دولتی از پنجاه درصد (۵۰٪) کل تعداد کارکنانی که از خدمت خارج می‌شوند تجاوز نکند.

ب) به منظور کاهش استخدام‌های جدید و تأمین نیاز نیروی انسانی دستگاه‌های اجرایی که توسعه فعالیت‌های آنها اجتناب ناپذیر است، سازمان امور اداری و استخدامی مکلف است با هماهنگی دستگاه‌ها و شرکت‌های دولتی نسبت به تعیین نیروی مازاد دستگاه‌ها و شرکت‌های دولتی (رسمی و غیر رسمی) اقدام لازم را به عمل آورد و به دستگاه ذی‌ربط جهت صدور حکم انتقال اعلام نماید.

انتقال افراد مذکور در همان شهر نیاز به کسب موافقت مستخدم ندارد لیکن انتقال به سایر شهرستان‌ها با موافقت مستخدم امکان پذیر می‌باشد.

ج) وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی می‌توانند نسبت به بازخریدی کارکنان داوطلب با پرداخت وجوه تشویقی علاوه بر قوانین و مقررات موضوعه اقدام نمایند.

و) دولت موظف است در طول برنامه سوم تعداد پرسنل بخش دولتی را در چارچوب جدول شماره (۱) پیوست این قانون تنظیم نماید.

فصل سوم

واگذاری سهام و مدیریت شرکت‌های دولتی

ماده ۹- به منظور ارتقای کارایی و افزایش بهره‌وری منابع مادی و انسانی کشور و کارآمد کردن دولت در عرصه سیاست‌گذاری و توسعه توانمندی بخش‌های خصوصی و تعاونی، سهام شرکت‌های قابل واگذاری بخش دولتی در شرکت‌هایی که ادامه فعالیت آنها در بخش دولتی غیرضروری است، طبق

جدول شماره ۱

تعداد کارکنان دولت - کشوری و لشگری - به استثنای شرکت‌های دولتی
در طول سال‌های برنامه پنج ساله سوم توسعه

سال	تعداد نیروی انسانی موجود در ابتدای سال ^(۱)	کاهش طبیعی نیروی انسانی در طول سال	جذب نیروی انسانی در طول سال
۱۳۷۹	۲۱۲۸۲۳۰	۴۳۷۶۰	۲۱۸۸۰
۱۳۸۰	۲۱۰۶۳۵۰	۴۳۲۰۰	۲۱۶۰۰
۱۳۸۱	۲۰۸۴۷۵۰	۴۲۵۴۰	۲۱۲۷۰
۱۳۸۲	۲۰۶۳۴۸۰	۴۱۹۰۰	۲۰۹۵۰
۱۳۸۳	۲۰۴۲۵۳۰	۴۱۴۲۰	۲۰۷۱۰
۱۳۸۴	۲۰۲۱۸۲۰	---	---

(۱) شامل کارکنان رسمی، ثابت، پیمانی، قراردادی، خرید خدمت و کارگران

مقررات این قانون با اولویت ایثارگران در شرایط مساوی، به بخش‌های تعاونی و خصوصی فروخته خواهد شد.

ماده ۱۰ - در واگذاری سهام موضوع این فصل رعایت موارد ذیل الزامی

است:

الف) امر واگذاری در جهت تحقق اهداف برنامه باشد و خود هدف قرار نگیرد.

ب) در چارچوب قانون اساسی صورت پذیرد.
ج) موجب تهدید امنیت ملی و یا تزلزل حاکمیت ارزش‌های اسلامی و انقلابی نگردد.

د) به خدشه‌دار شدن حاکمیت نظام یا تضییع حق مردم و یا ایجاد انحصار نیانجامد.

ه) به استفاده از مدیریت سالم منجر شده و اداره امور را بهبود بخشد.

و) حتی المقدور به توسعه مشارکت عمومی منجر شود.

ماده ۱۱ - سهام متعلق به وزارتخانه‌ها، مؤسسه‌های دولتی، شرکت‌های دولتی موضوع ماده (۴) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶/۶/۱ و اصلاحات بعدی و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت و سایر شرکت‌هایی که بیش از پنجاه درصد (۵۰٪) سرمایه و یا سهام آنها منفرداً یا مشترکاً متعلق به وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی، شرکت‌های دولتی (به استثنای بانک‌ها و مؤسسات اعتباری و شرکت‌های بیمه) و همچنین سایر شرکت‌های دولتی و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت که شمول قوانین و مقررات عمومی به آنها مستلزم ذکر نام یا تصریح نام است از جمله شرکت ملی نفت ایران و شرکت‌های تابعه و وابسته وزارت نفت و شرکت‌های تابعه آنها، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران و شرکت‌های تابعه و سازمان صنایع ملی ایران و شرکت‌های تابعه و مرکز تهیه و توزیع کالا، همچنین سهام متعلق به دستگاه‌های فوق‌الذکر در شرکت‌های غیردولتی و شرکت‌هایی که تابع قانون خاص می‌باشند، مشمول مقررات این فصل خواهند بود.

تبصره ۱- سهام متعلق به دستگاه‌های مذکور در این ماده که مالکیت آنها به صورت هبه، صلح غیر معوض یا هرگونه عقد دیگری انجام شده نیز مشمول مقررات این فصل می‌شوند.

تبصره ۲- مشارکت و سرمایه‌گذاری بانک‌ها، شرکت‌های بیمه و مؤسسات اعتباری در شرکت‌ها، از شمول مقررات این فصل مستثنی است.

ماده ۱۲- به منظور هماهنگی، نظارت و کنترل فرآیند واگذاری و حسن اجرای مقررات این قانون « هیأت عالی واگذاری » به ریاست وزیر امور اقتصادی و دارائی تشکیل می‌گردد. دبیرخانه هیأت در وزارت امور اقتصادی و دارائی مستقر خواهد شد.

ماده ۱۳- هیأت عالی واگذاری مرکب از هفت نفر به شرح زیر است:

الف) وزیر امور اقتصادی و دارائی (رئیس هیأت)

ب) رئیس سازمان برنامه و بودجه

ج) رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

د) وزیر وزارتخانه ذی‌ربط

ه) وزیر دادگستری

و) نمایندگان کمیسیون‌های امور اقتصادی و دارائی و تعاون و برنامه و بودجه (هر کدام یک نفر) به عنوان ناظر با انتخاب مجلس.

ماده ۱۴- وظایف و اختیارات هیأت عالی واگذاری به شرح زیر است:

الف) تأیید فهرست اسامی شرکت‌های قابل فروش، انحلال و ادغام، پس از

اعلام اسامی مزبور از سوی وزارتخانه ذی‌ربط و یا وزارت امور اقتصادی و

دارایی و ارایه آن به هیأت وزیران جهت تصویب، متضمن برنامه زمان‌بندی مورد نظر و مشخص، حسب مورد و اعلام روش فروش باتوجه به وضعیت بازار.

ب) تهیه برنامه سالانه فروش، انحلال یا ادغام شرکت‌ها در چارچوب مصوبات هیأت وزیران و تدوین و تبیین سیاست‌ها و خط‌مشی‌های اجرایی لازم.

ج) نظارت بر فرآیند واگذاری و ارایه گزارش‌های نظارتی شش ماهه به رئیس جمهوری و مجلس شورای اسلامی، شامل تجزیه و تحلیل‌ها، بررسی نقاط قوت و ضعف و بازخوردهای فرآیند و راهکارهای پیش برنده.

د) سازماندهی فعالیت‌های فرهنگی - تبلیغاتی برای امر واگذاری.
ه) پیشنهاد آیین‌نامه برقراری نظام اقساطی فروش سهام در موارد ضروری به هیأت وزیران.

و) اعمال شیوه‌های قیمت‌گذاری سهام، تخفیف‌ها و چگونگی پرداخت قیمت توسط خریداران در چارچوب آیین‌نامه مصوب هیأت وزیران.

ز) تصویب دستورالعمل‌های مربوط به اولویت‌های فروش سهام شرکت‌های قابل واگذاری، حسب پیشنهاد دبیرخانه.

ح) تصویب دستورالعمل مربوط به نحوه تنظیم قراردادهای فروش سهام و قرارداد واگذاری.

ط) تصویب ضوابط مربوط به اخذ مبلغ و یا کالای موضوع ماده (۱۸) این قانون، بنا به پیشنهاد دبیرخانه.

ی) تصویب ضوابط، ظرفیت و اعتبار، تعهد و تضمین، به منظور تسهیل امر انتخاب خریداران سهام، حسب پیشنهاد دبیرخانه.

ماده ۱۵ - دولت موظف است با تغییر اساسنامه سازمان مالی گسترش مالکیت واحدهای تولیدی نسبت به تشکیل یک سازمان خصوصی سازی اقدام نماید. سهام آن دسته از شرکت‌هایی که توسط هیأت عالی واگذاری تعیین تکلیف شده و روش فروش و برنامه زمان بندی واگذاری آنها مشخص شده است از طرف شرکت‌های مادر تخصصی به منظور طی مراحل واگذاری به این سازمان وکالتاً ارایه خواهد شد.

آیین نامه اجرایی این ماده و تغییرات اساسنامه سازمان مذکور ظرف حداکثر سه ماه از تاریخ تصویب این قانون با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید

ماده ۱۶ - رعایت اولویت‌های زیر در شیوه فروش سهام شرکت‌های موضوع این قانون الزامی است:

الف) فروش سهام شرکت‌های کوچک به کارآفرینان و اشخاصی که از مدیریت توانمند برخوردارند.

ب) فروش سهام شرکت‌های متوسط حسب مورد، به گروه‌ها، تعاونی‌ها و تشکل‌های تخصصی - تجاری.

ج) فروش سهام شرکت‌های بزرگ با حفظ سهام کنترل کننده مدیریت، به عموم مردم.

تبصره - اعطای سهام ترجیحی با اولویت به کارگران و کارکنان همان واحد

مد نظر قرار می‌گیرد. ایثارگران و سایر کارگران و کارکنان دولت در شرایط مساوی از اولویت برخوردارند.

آیین‌نامه اجرایی این ماده به پیشنهاد هیأت عالی واگذاری به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۷ - دستورالعمل نحوه تنظیم قراردادهای فروش سهام، واگذاری مدیریت و اجاره و چگونگی فسخ قراردادها به تصویب «هیأت عالی واگذاری» می‌رسد. هیأت مزبور باید در دستورالعمل مذکور نکات زیر را مورد توجه قرار دهد:

الف) تعیین میزان تعهدات خریدار درمورد اشتغال، برنامه تولید، تعهد سرمایه‌گذاری جدید، اقدامات خاص به منظور حفظ محیط زیست، اجتناب از برخی اقدامات محدودکننده تجاری و نظایر آن.

ب) نحوه اعمال تخفیف‌های متقابل در قیمت سهام از طرف دولت در قبال تعهدات خریداران باتوجه به آیین‌نامه موضوع بند «و» و ماده (۱۴) این قانون.

ج) محاسبه تأثیر تعهدات مالیاتی در قیمت فروش سهام.

د) تعیین شرایط فسخ قرارداد در متن قرارداد، برای طرفین.

ه) محاسبه تأثیر ضوابط، ظرفیت و اعتبار و تعهد و تضمین در امر انتخاب خریداران.

ماده ۱۸ - دولت می‌تواند با رعایت اصول چهل و سوم (۴۳) و چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی، شرکت‌های صنعتی یا کشاورزی یا خدماتی و امثال آنها واموالی را که به صورت اموال عمومی در اختیار دارد، در قبال دریافت وجه نقد

و یا کالا با حفظ سایر حقوق مالکیت و با رعایت موارد زیر به صورت اجاره از طریق مزایده در اختیار شرکت‌های تعاونی و یا بخش خصوصی قرار دهد:

الف) طبق قرارداد بابت استهلاک یا بازسازی یا نگهداری یا توسعه شرکت‌های موصوف سالانه مبلغی نقد و یا کالا دریافت کند.

ب) به هنگام واگذاری شرکت‌های فوق یا سایر امکانات موضوع این ماده، مقرراتی را به عنوان شرایط الزامی، مقرر دارد و طرف قرارداد را به رعایت سیاست‌های دولت در قیمت‌گذاری و برنامه‌ریزی تولید و توزیع و تأمین منافع عمومی ملزم کند.

ج) واگذاری مدیریت شرکت‌های دولتی به بخش‌های غیر دولتی به شرطی مجاز است که شخص حقیقی یا حقوقی که مدیریت را به عهده گرفته است، انجام کار را خود در طول مدت قرارداد عهده‌دار بوده و به شرکت‌ها و اشخاص دیگر منتقل ننماید. متخلفین به سلب امتیاز واگذاری و محکومیت تصرف در اموال عمومی مجازات می‌شوند.

د) در واگذاری شرکت‌های فوق یا سایر امکانات موضوع این ماده، چنانچه کارکنان واجد شرایط شرکت‌های مذکور مبادرت به تشکیل شرکت تعاونی نمایند، تعاونی کارکنان شرکت ذی‌ربط در اولویت خواهد بود.

تبصره: نحوه تعیین مبلغ نقد و یا کالای موضوع این ماده طبق ضوابطی خواهد بود که توسط «هیأت عالی واگذاری» تصویب و ابلاغ خواهد شد.

ماده ۱۹ - درآمدهای ناشی از فروش سهام شرکت‌ها، فروش دارائی‌ها، اجاره شرکت‌ها و کلیه قراردادهای موضوع این فصل در دوره مالی مورد نظر

پس از واریز به خزانه به صورت زیر هزینه می‌شود:

الف) پنجاه درصد (۵۰٪) با اولویت پرداخت بدهی شرکت قابل فروش به منظور اصلاح ساختار شرکت‌های در حال فروش و بهسازی و آماده سازی شرکت‌ها برای فروش و توسعه صنعتی به حساب شرکت‌های مادر ذی‌ربط.

ب) چهل و هشت درصد (۴۸٪) برای تقویت خزانه کشور.

ج) دو درصد (۲٪) جهت هزینه‌های بسیج.

ماده ۲۰ - رسیدگی، اظهار نظر و اتخاذ تصمیم در مورد شکایت اشخاص حقیقی و حقوقی از هر یک از تصمیم‌ها در امر واگذاری در صلاحیت هیأت داور است و این موضوع در قراردادهای تنظیمی و واگذاری سهام قید می‌شود و به امضای طرفین قرارداد می‌رسد.

ماده ۲۱ - هیأت داور موضوع ماده (۲۰) این قانون مرکب از هفت نفر به

شرح زیر است:

۱- پنج نفر از متخصصان امور اقتصادی، مالی، بازرگانی، فنی و حقوقی، به پیشنهاد مشترک وزیر امور اقتصادی و دارایی، وزیر دادگستری و رئیس سازمان برنامه و بودجه و تصویب هیأت وزیران برای مدت شش سال.

۲- رییس اتاق تعاون.

۳- رییس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن جمهوری اسلامی ایران.

این هیأت در مورد شکایات و اختلافات مربوط به واگذاری، رسیدگی و تصمیم‌گیری خواهد کرد. نحوه تشکیل جلسات هیأت و چگونگی اتخاذ تصمیم آن براساس آیین‌نامه‌ای است که به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۲۲ - جلسات هیأت داورى با حضور حداقل پنج نفر از اعضاء رسمیت خواهد یافت و تصمیم‌های آن با رأی اکثریت اعضاى حاضر در جلسه داراى اعتبار قانونى است (نظر اقلیت نیز باید در صورت مجلس قید و به امضاء برسد).

ماده ۲۳ - رأی هیأت داورى پس از ده روز از تاریخ ابلاغ به طرفین، قطعی و لازم الاجراست و چنانچه طى مدت مذکور و پس از انقضاء مدت مذکور صرفاً در صورت وجود عذر موجه برای تأخیر یکی از طرفین نسبت به رأی صادره اعتراض داشته باشد باید اعتراض خود را کتباً به دادگاهی که صلاحیت رسیدگی به اصل دعوا را دارد تقدیم نماید. شعبه خاصی که توسط رییس قوه قضائیه تعیین خواهد شد خارج از نوبت به اعتراض رسیدگی و رأی مقتضی صادر می‌نماید. رأی صادره قطعی و لازم‌الاجراست.

ماده ۲۴ - دولت مکلف است مسوولیت مدنی، محکومیت جزایی مالی و قابل خرید، محکومیت به جبران ضرر و زیان ناشی از جرم و هر محکومیت قابل خرید دیگر مسوولان و مجریان امر واگذاری را در قبال خطاهای غیر عمدی آنان به مناسبت واگذاری، چه به عنوان مسوولیت جمعی و چه به عنوان مسوولیت انفرادی، به هزینه خود به گونه ای بیمه کند که بیمه‌گر کلیه هزینه‌ها و مخارجی را که هر یک از مسوولان و مجریان امر واگذاری، تحت هریک از عناوین موصوف فوق ملزم به پرداخت آن می‌شوند، بپردازد.

ماده ۲۵ - پرداخت هرگونه غرامت، خسارت و نظایر آن که مربوط به دوران پیش از فروش سهام شرکت‌های ملی یا مصادره شده به بخش خصوصی یا تعاونی است، از تاریخ فروش سهام بر عهده شرکت مادر خواهد بود.

تبصره - تأدیه سایر بدهی‌های شرکت مورد واگذاری، به عهده خود شرکت است.

ماده ۲۶ - سهامی که در اجرای این قانون فروخته می‌شود و یا بین دستگاه‌های اجرایی نقل و انتقال می‌یابد از شمول مالیات نقل و انتقال معاف است. همچنین پرداخت مالیات عملکرد شرکت‌های فروخته شده که صددرصد (۱۰۰٪) سهام آنها متعلق به دولت (اعم از وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی) و شرکت‌های دولتی است تا پایان سال مالی قبل از فروش، اعم از قطعی شده یا قطعی نشده به عهده دولت یا دستگاه اجرایی واگذارنده حسب مورد است.

ماده ۲۷ - آن دسته از کارکنان شرکت‌های دولتی که از نظر مقررات بازنشستگی تابع صندوق‌های خاص بازنشستگی وابسته به وزارتخانه‌ها و مؤسسات و شرکت‌های دولتی هستند و ارتباط استخدامی آنها با دستگاه اجرایی ذی‌ربط، در اجرای سیاست‌های فروش سهام، قطع می‌گردد، می‌توانند در صورت ادامه اشتغال در واحدهای فروخته شده به بخش خصوصی یا تعاونی و رعایت ضوابط پرداخت حق بیمه مقرر به تفکیک سهم بیمه شده و کارفرما، همچنان تابع مقررات صندوق بازنشستگی مربوط باشند.

تبصره - کلیه قوانین و مقررات مربوط به کسر حق بیمه و اختیارات سازمان تأمین اجتماعی در امر دریافت حق بیمه و اخذ جرائم ناشی از دیرکرد پرداخت حق بیمه، از جمله مواد (۴۹) و (۵۰) قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴ نسبت به افراد و صندوق‌های فوق نافذ خواهد بود.

ماده ۶۴ - اعتبارات جاری و عمرانی این قانون جهت درج در لوایح بودجه

سالانه کل کشور، با رعایت اصول و طبقه‌بندی وظایف دولت، مذکور در این ماده و رعایت اولویت‌های ذیل بنا به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه و تصویب هیأت وزیران برحسب امور و فصل بین بخش‌های مختلف تقسیم خواهد شد و برنامه‌های اجرائی هر بخش متناسب با اعتبارات پیش‌بینی شده از محل درآمدهای عمومی و منابع غیردولتی تنظیم می‌گردد.

الف - وظایف اعمال حاکمیت دولت که منافع حاصل از انجام آن شامل همه اقشار جامعه می‌گردد و بهره‌مندی افراد از این نوع خدمات نه تنها موجب ایجاد محدودیت برای استفاده دیگران نمی‌شود بلکه تحقق آن اقتدار دولت را نیز افزایش می‌دهد، از قبیل مدیریت ملی و اداره امور کشور، وضع قوانین و مقررات، ایجاد نظم اجتماعی و استقرار عدالت اجتماعی، حفظ نظم و امنیت عمومی، عدالت قضائی و دفاع از مرزهای کشور و تقویت کمی و کیفی بسیج مستضعفان. اعتبار مورد نیاز برای انجام این وظایف از محل درآمدهای عمومی تأمین می‌شود و براساس افزایش کارایی دستگاه‌های ذی‌ربط، منابع اختصاص یافته جهت بهبود کیفیت ارائه خدمات به مردم در دوران برنامه سوم توسعه افزایش می‌یابد.

ب - وظایف مربوط به تصدی‌های اجتماعی که منافع اجتماعی حاصل از آنها نسبت به منافع فردی برتری دارد و موجب بهبود وضعیت زندگی افراد جامعه می‌گردد، از قبیل آموزش و پرورش عمومی و فنی و حرفه‌ای، بهداشت و درمان، تربیت بدنی و ورزش، فعالیت‌های فرهنگی، هنری و تبلیغات دینی. اعتبار مورد نیاز برای انجام این وظایف از محل منابع بودجه عمومی و

مشارکت بخش غیر دولتی تأمین خواهد شد و دستگاه‌های ذی‌ربط موظفند زمینه‌های لازم برای توسعه فعالیت‌های بخش غیر دولتی و واگذاری بخشی از فعالیت‌های فعلی دولت را به این بخش فراهم کنند.

صددرصد (۱۰۰٪) منابع حاصل از واگذاری این گونه فعالیت‌ها به بخش غیردولتی، برای توسعه فعالیت‌های دولت در مناطقی که بخش غیردولتی رغبتی به سرمایه‌گذاری ندارد و همچنین افزایش کیفیت خدمات فعلی هزینه خواهد شد.

ج - اعتبار لازم برای اجرای طرح‌های عمرانی غیرانتفاعی که موجب تقویت آن گروه از زیرساخت‌های اقتصادی و اجتماعی می‌گردد که امکان سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در آن وجود ندارد، از طریق بودجه عمومی دولت تأمین خواهد شد.

د. وظایف مربوط به تصدی‌های اقتصادی در بخش‌های تولیدی و زیربنایی، از محل منابع داخلی شرکت‌های دولتی و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت و یا سایر منابع غیروابسته به بودجه عمومی دولت تأمین اعتبار خواهد شد، مگر در مواردی که با توجه به حجم بالای سرمایه‌گذاری و سایر ضرورت‌ها، با تصویب هیأت وزیران سرمایه‌گذاری بخش دولتی ضروری تشخیص داده شود. در زمینه سرمایه‌گذاری‌های زیربنایی علاوه بر سرمایه‌گذاری شرکت‌های دولتی متولی امور زیربنایی از محل منابع داخلی، چنانچه شرکت‌های صنعتی و معدنی دولتی و یا غیردولتی نسبت به سرمایه‌گذاری در این زمینه‌ها برای تأمین نیازهای خود اقدام نمایند، هزینه‌های مزبور به عنوان هزینه‌های قابل

قبول مالیاتی منظور خواهد شد.

بخشی از وظایف دولت در این قسمت در دوران برنامه به تدریج به بخش غیردولتی واگذار می‌گردد.

ماده ۱۳۶. به دولت اجازه داده می‌شود با توجه به توانایی‌های شهرداری‌ها، آن گروه از تصدی‌های مربوط به دستگاه‌های اجرائی در رابطه با مدیریت شهری را که ضروری تشخیص می‌دهد، براساس پیشنهاد مشترک وزارت کشور و سازمان امور اداری و استخدامی کشور همراه با منابع تأمین اعتبار ذی‌ربط به شهرداری‌ها واگذار کند.

بند ۴ قسمت الف ماده ۱۳۷: حمایت از مؤسسات غیردولتی تأمین کننده اعتبارات خرد از قبیل صندوق عمران و توسعه روستایی به منظور ارائه تسهیلات به روستاییان برای فعالیت‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی.

نحوه مشارکت بخش غیر دولتی برای انجام خدمات اجتماعی، فرهنگی، رفاهی و خدماتی

قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت

ماده ۸۸

در اجرای وظایف اجتماعی دولت بویژه تکالیف مذکور در اصول بیست و نهم (۲۹) و سی ام (۳۰) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و به منظور منطقی نمودن حجم و اندازه دولت و کاهش تدریجی اعتبارات هزینه‌ای و بهبود ارائه خدمات به مردم و جلب مشارکت بخش غیردولتی و توسعه اشتغال و صرف بودجه و درآمدهای عمومی با رعایت اصول سوم (۳)، بیست و نهم (۲۹) و سی ام (۳۰) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و مصالح عامه، وزارتخانه‌ها، مؤسسات و شرکت‌های دولتی که عهده‌دار ارائه خدمات اجتماعی، فرهنگی، خدماتی و رفاهی از قبیل آموزش فنی و حرفه‌ای، آموزش عمومی، تربیت بدنی، درمان، توانبخشی، نگهداری از سالمندان، معلولین و کودکان بی سرپرست، کتابخانه‌های عمومی، مراکز فرهنگی و هنری، خدمات شهری و روستایی،

ایرانگردی و جهانگردی می‌باشند مجازند برای توسعه کمی و کیفی خدمات خود و کاهش حجم تصدی‌های دولت براساس مقررات و ضوابط این ماده اقدامات ذیل را انجام دهند:

الف- اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی که متقاضی ارائه خدمات براساس مفاد این ماده می‌باشند می‌بایست صلاحیت‌های فنی و اخلاقی لازم و پروانه فعالیت از مراجع قانونی ذی‌ربط داشته باشند.

ب - ارائه خدمات موضوع این ماده توسط بخش غیردولتی به سه روش؛ خرید خدمات از بخش غیر دولتی، مشارکت بابخش غیردولتی و واگذاری مدیریت به بخش غیردولتی انجام می‌شود.

ج- دستگاه‌های اجرائی مشمول این ماده برای توسعه کمی خدمات خود با استفاده از ظرفیت‌های موجود در بخش غیر دولتی (موضوع بند «الف») و با پرداخت هزینه سرانه خدمات، نسبت به خرید خدمات واریه آن به مردم طبق شرایط دولتی اقدام نمایند.

تبصره - برای ایجاد و توسعه اینگونه واحدها، دولت موظف است حمایت‌های لازم از قبیل واگذاری زمین، ارائه خدمات زیربنائی و استفاده از تسهیلات وجوه اداره شده طبق ضوابط و به میزانی که در قوانین بودجه سنواتی پیش بینی می‌گردد اقدام نماید.

د- در اجرای بند (ب) ماده (۶۴) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، دستگاه‌های مشمول این ماده مجازند مراکز و واحدهای خدماتی، اجتماعی و رفاهی موجود و یا نیمه تمام خود را به

صورت اجاره به اشخاص حقیقی و حقوقی موضوع بند (الف) واگذار نمایند. تبصره ۱ - در اجرای این بند، رعایت اولویت‌های زیر مشروط به رعایت بند (الف) الزامی است:

- نهادهای عمومی غیردولتی نظیر شهرداری‌ها و دهیاری‌ها
- مؤسسات عام‌المنفعه که براساس مجوزهای قانونی تشکیل شده یا می‌شوند.
- نهادهای متشکل از کارکنان دستگاه واگذار کننده، مشروط بر قطع رابطه استخدامی آنها با دستگاه دولتی .

- سایر اشخاص حقیقی و حقوقی
تبصره ۲- واگذاری بناها و اموال دولتی که از نفایس ملی می‌باشند مشمول حکم این بند نمی‌گردد.

تبصره ۳- تغییر کاربری مراکز و واحدهائی که واگذار می‌شوند ممنوع می‌باشد. در موارد استثنائی با ذکر دلایل موجه و پس از دریافت ما به التفاوت ارزش افزوده ناشی از تغییر کاربری به نفع دولت با پیشنهاد بالاترین مقام دستگاه اجرائی ذی‌ربط و تصویب هیأت وزیران بلامانع است.

تبصره ۴- تعیین میزان اجاره و قیمت گذاری کلیه اموال منقول و غیر منقول در واحدهای مشمول این بند بالحاظ نمودن کاربری آنها براساس متوسط نظر سه نفر کارشناس رسمی دادگستری صورت می‌گیرد.

تبصره ۵- اجرای این بند از طریق نشرآگهی در روزنامه‌های کثیرالانتشار برای اطلاع عموم از شرایط دستگاه اجرائی انجام خواهد شد.

ه - دستگاه‌های مشمول این ماده می‌توانند بر اساس قرارداد منعقد با

نهادهای عمومی غیر دولتی، مؤسسات عمومی عام‌المنفعه، تعاونی‌هایی که از پرسنل منفک شده از دستگاه اجرایی تشکیل شده است و واجد شرایط مذکور در بند (الف) می‌باشند، مدیریت واحدهای خود را با حفظ مالکیت دولت براموال منقول و غیر منقول به آنها واگذار نمایند. در این صورت این واحدها براساس ضوابط حاکم بر واحد طرف قرارداد اداره خواهند شد.

تبصره ۱- مسوولیت حفظ و حراست و تعمیر و نگهداری اموال دولت به عهده طرف قرارداد می‌باشد.

تبصره ۲- اینگونه واحدها موظفند با دریافت سرانه متناسب که از دستگاه‌های اجرائی ذی‌ربط دریافت می‌نمایند براساس تعرفه‌های مصوب توسط مراجع ذی‌ربط براساس بند (ز) این ماده خدمت نمایند.

تبصره ۳- طرف قرارداد موظف است ضمن حفظ کاربری واحد مربوطه در صورت تقاضای کارکنان برای ادامه خدمت در آن واحدها حداقل پانجاه درصد (۵۰٪) از کارکنان شاغل رابه عنوان مأمور بپذیرد و حقوق و مزایای آنها را طبق احکام رسمی پرداخت نماید. بقیه کارکنان در سایر واحدهای دستگاه ذی‌ربط اشتغال خواهند یافت.

و- تعیین سیاست‌های اجرائی، استانداردها، اعمال نظارت حاکمیت دولت بر اینگونه واحدها با رعایت قوانین مربوطه توسط بالاترین مقام دستگاه ذی‌ربط انجام خواهد شد.

ز- تعرفه ارائه خدمات توسط بخش‌های غیردولتی فوق‌الذکر مطابق ضوابط قانونی مربوط تعیین می‌گردد و در مواردی که ضابطه قانونی مشخص وجود

ندارد با پیشنهاد وزیر و یا بالاترین مقام دستگاه اجرائی ذی ربط به تصویب شورای اقتصاد خواهد رسید.

ح- دولت موظف است به منظور کاهش هزینه‌های جاری و حجم تصدی‌های دولت، برنامه اجرائی این ماده را حسب وظایف مربوط، شامل هدف‌های کمی و میزان صرفه‌جوئی در هزینه‌های دولتی و میزان اعتبار مربوط برای پرداخت یارانه‌ها به بخش غیردولتی را همه ساله در لوائح بودجه سنواتی منظور نماید.

ط- کلیه درآمدهای دستگاه‌های دولتی حاصل از این ماده به حساب خزانه‌داری کل واریز می‌گردد.

ی- آیین‌نامه اجرائی این ماده حداکثر ظرف مدت سه ماه توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و با همکاری دستگاه‌های ذی ربط تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۹۰

الف - به دولت اجازه داده می‌شود براساس پیشنهاد مشترک وزارت کشور و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور اعتبارات مصوب دستگاه‌های اجرایی را متناسب با واگذاری فعالیت مدیریت شهری به شهرداری‌ها، از اعتبارات دستگاه اجرایی مربوط کسر و در اختیار شهرداری ذی ربط قرار دهد.

ب) با رعایت احکام برنامه‌های توسعه، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور مکلف است با تصویب هیأت دولت، متناسب با واگذاری هر یک از فعالیت‌های دستگاه‌های اجرایی به شوراهای اسلامی روستاها و دهیاری‌ها،

نحوه مشارکت بخش غیر دولتی...

اعتبارات دستگاه اجرایی مربوط را کسر و در اختیار شورای اسلامی روستا یا
دهیاری‌های ذی‌ربط قرار دهد.

تبصره - رعایت مفاد اصل پنجاه و پنجم (۵۵) قانون اساسی جمهوری اسلامی
ایران در مورد اعتبارات مذکور در این ماده الزامی است.

آیین نامه اجرایی ماده (۸۸) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت

شماره تصویب نامه هیأت وزیران: ۳۱۴۲۶/ت/۲۶۹۷۷ هـ

تاریخ تصویب نامه هیأت وزیران: ۱۳۸۱/۷/۱

سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۱/۶/۲۴ بنا به پیشنهاد شماره ۱۰۱/۸۶۴۳۲ مورخ ۱۳۸۱/۵/۱۲ سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و به استناد ماده (۸۸) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت - مصوب ۱۳۸۰ - آیین نامه اجرایی ماده یاد شده را به شرح زیر تصویب نمود:

آیین نامه اجرایی ماده (۸۸) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می

روند:

الف) خرید خدمات از بخش غیر دولتی: استفاده از ظرفیت های بخش غیر دولتی با پرداخت هزینه سرانه تأمین خدماتی که دستگاه اجرایی مربوط ، طبق قوانین و مقررات موجود عهده دار آنها است .

ب) مشارکت با بخش غیر دولتی: در اختیار قراردادن مراکز و واحدهای خدماتی ، اجتماعی ، فرهنگی و رفاهی متعلق به بخش دولتی که توسط دستگاه دولتی در حال بهره برداری یا آماده بهره برداری و یا نیمه تمام است ، به صورت اجاره به اشخاص حقیقی و حقوقی غیر دولتی و مشارکت بخش غیر دولتی در مالکیت مراکز و واحدهای نیمه تمام به میزان سرمایه گذاری انجام شده.

ج) واگذاری مدیریت به بخش غیر دولتی: واگذاری اداره امور تحت مسئولیت دستگاه دولتی به اشخاص حقیقی و حقوقی مقرر در قانون و در چهارچوب ضوابط دستگاه واگذار کننده و با حفظ مالکیت دولت.

د) هزینه سرانه دولتی: میزانی از اعتبارات هزینه ای و تملک سرمایه ای است که در ازای انجام هر فعالیت یا خدمات یا برخوردار شدن هریک از افراد ذینفع از خدمات دستگاه ، به تناسب موضوع فعالیت و منطقه پیش بینی شده است .

ه) هزینه سرانه واگذاری: درصدی از هزینه سرانه دولتی است که به تناسب موضوع فعالیت ، منطقه و کیفیت کار تعیین می شود.

و) هیأت امنا: هیأتی متشکل از اشخاصی که با رعایت صلاحیت های فنی و

اجتماعی توسط دستگاه و اگذار کننده تأیید شده و ارائه خدمات مربوط به یک یا چند فعالیت رابه روش مشارکت یا واگذاری مدیریت و یا با استفاده از کمک های مردمی و واحدهای خیریه نظارت نموده و یا عهده دار می شوند. تعداد اعضای هیأت امنا و شرح وظایف آنها به تأیید ستاد موضوع ماده (۱۳) این آیین نامه می رسد.

ز) **دستگاه واگذار کننده:** وزارتخانه ها، مؤسسات و شرکت های دولتی هستند که تمام یا بخشی از وظایف و فعالیت های آنها ارایه خدمات اجتماعی، فرهنگی، خدماتی و رفاهی بوده و با استفاده از سه روش موضوع بندهای الف، ب و ج این ماده خدمات مربوط را تأمین و ارایه می نمایند.

ماده ۲- دستگاه های واگذار کننده موظفند از تاریخ تصویب این آیین نامه تمام یا قسمتی از خدمات خود، از قبیل آموزش های عمومی، آموزش های فنی و حرفه ای، خانه های بهداشت، پایگاه های بهداشت شهری، مراکز بهداشت شهرستان و استان، مراکز نگهداری معلولان، سالمندان و کودکان بی سرپرست، مراکز روزانه بهزیستی روستایی، مراکز مشاوره درمان و بازپروری معتمدان و حرفه آموزی مددجویان و مراکز توانبخشی روزانه، کتابخانه های عمومی شهری و روستایی، سالن های سینما و تئاتر، نمایشگاه های فرهنگی و هنری، اداره اماکن و محوطه های تاریخی و اماکن ورزشی، مراکز تولید و تکثیر آبزیان، نگهداری و مرمت راه های روستایی، نگهداری شبکه های آب و فاضلاب روستایی، تأمین و توزیع نهاده های کشاورزی، دفع آفات نباتی و ارایه خدمات ترویجی، اجرای برنامه های آموزشی، اداره اقامتگاه ها، مهمانسراها و اماکن تفریحی و درمانی و واکسیناسیون دام را با

استفاده از روش های سه گانه ذکر شده در بندهای الف، ب و ج ماده (۱) این آیین نامه به بخش غیردولتی واگذار نمایند.

تبصره: در صورتی که در مناطق خاص و در مقاطع زمانی خاص امکان واگذاری خدمات فوق از طریق روش های سه گانه میسر نباشد، دستگاه های دولتی می توانند برای مدت مشخصی کماکان انجام خدمات مزبور را بر عهده بگیرند. در این صورت پیشنهاد دستگاه باید به تأیید سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور برسد. در مورد واحدهای استانی پیشنهاد دستگاه به تأیید شورای برنامه ریزی و توسعه استان می رسد.

ماده ۳) وزارتخانه ها، مؤسسات و شرکت های دولتی مکلفند به منظور ارتقای کیفیت خدمات و کاهش حجم تصدی های دولت و هزینه های جاری نسبت به تهیه و تنظیم برنامه اجرایی در مورد واحدها و فعالیت های مشمول این آیین نامه به ترتیب زیر اقدام و در مقاطع سالانه به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور گزارش نمایند تا سازمان مذکور اثرات مربوط به نحوه تنظیم بودجه را در لوایح بودجه سنواتی منظور نماید.

الف) احصای واحدها و فعالیت های مشمول این آیین نامه.

ب) تعیین نحوه انجام هر یک از فعالیت ها از طریق روش یا روش های ارایه شده در ماده (۱) این آیین نامه.

ج) تعیین هدف های کمی سالانه برای سه روش مذکور و به تفکیک هر یک از فعالیت ها

د) تغییراتی که در بودجه پیشنهادی دستگاه به تناسب تحقق هدف های ذکر شده

در این ماده ایجاد می شود ، شامل میزان پرداخت یارانه به بخش غیر دولتی، میزان اعتبارات لازم برای خرید خدمات و میزان صرفه جویی های به عمل آمده در اعتبارات هزینه ای و تملک سرمایه ای .

هـ) تصویب برنامه چهارساله در ستاد موضوع ماده (۱۳) این آیین نامه به همراه زمان بندی اجرا و ارسال برای سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور. (و) میزان فعالیت ها و واحدهایی که به استناد این آیین نامه از بخش دولتی منفک و به بخش غیر دولتی واگذار می شوند.

تبصره) سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور مکلف است از مجموعه برنامه های تهیه شده گزارش جامع سالانه تهیه و به اطلاع هیأت وزیران برساند. در گزارش مزبور دستگاه هایی که در جهت اجرای مفاد ماده (۸۸) موفق بوده و یا ناموفق بوده اند به هیأت وزیران معرفی می گردند.

ماده ۴- اشخاص حقیقی و حقوقی طرف قرارداد باید واجد صلاحیت های فنی و اجتماعی بوده و توانایی ها و امکانات لازم را با تأیید دستگاه واگذار کننده برای انجام تعهدات موضوع قرارداد داشته باشند.

تبصره : ایثارگران انقلاب اسلامی و شرکت های تعاونی ایثارگران در اولویت خواهند بود.

ماده ۵- تسهیلات پیش بینی شده برای بخش غیر دولتی به منظور استفاده از روش های این آیین نامه به شرح زیر است :

الف) پرداخت بخشی از هزینه سرانه دولتی به اشخاص طرف قرارداد در ازای انجام خدمات مشخص و براساس قراردادهای منعقد .

ب) اعطای تسهیلات بانکی با شرایط ویژه با معرفی دستگاه واگذار کننده توسط بانک‌های عامل که در قوانین بودجه سنواتی مشخص می شوند.

ج) تأمین ما به التفاوت کارمزد بانکی تسهیلات اعطایی از محل اعتبارات پیش بینی شده و اعتبارات فصل مربوط در بودجه دستگاه واگذار کننده .

د) واگذاری زمین و ارایه خدمات زیربنایی با نرخ کارشناسی جهت مشارکت با دولت در ارایه خدمات.

ه) اختصاص بخشی از بودجه عمرانی دستگاه به عنوان وجوه اداره شده برای پرداخت وام قرض الحسنه .

ماده ۶- اولویت‌های استفاده از روش های موضوع این آیین نامه به شرح زیر است :

الف - اولویت استفاده از روش واگذاری مدیریت با در نظر گرفتن توانایی‌ها، امکانات و تطبیق با استانداردها و ضوابط مورد نظر دستگاه ذیربط به ترتیب با نهادهای عمومی غیردولتی، موضوع قانون فهرست نهادها و مؤسسات عمومی غیر دولتی - مصوب ۱۳۷۳- و الحاقات بعدی آن به ویژه شهرداری‌ها و دهیاری‌ها و همچنین مؤسسات عام المنفعه که براساس مجوزهای قانونی تشکیل شده یا می شوند و تعاونی‌های متشکل از کارکنان دستگاه واگذار کننده خواهد بود. در روش مشارکت، سایر اشخاص حقیقی و حقوقی در اولویت بعدی می باشند.

ب - اولویت اماکن قابل واگذاری با استفاده از روش مشارکت با ساختمان های آماده بهره برداری دستگاه‌ها در شهرهای بزرگ و ساختمان های مربوط به اماکن رفاهی و اقامتی و مراکز درمانی اختصاصی، واحدهای آموزشی، خانه های بهداشت،

مراکز بهداشت شهرستان و استان، مراکز نگهداری معلولان، سالمندان و کودکان بی سرپرست، مراکز روزانه بهزیستی روستایی، مهدهای کودک شهری، مراکز توانبخشی روزانه، کتابخانه های عمومی شهری و روستایی و اماکن ورزشی می باشد. ماده ۷- قیمت گذاری ساختمان ها و یا تعرفه های خدمات موضوع این آیین نامه به شرح زیر است:

الف) میزان اجاره و قیمت گذاری ساختمان ها در واحدهای مشمول این آیین نامه بالحاظ نمودن کاربری آنها براساس متوسط نظر سه نفر کارشناس رسمی دادگستری تعیین می شود.

ب) اجاره بهای ساختمان های موضوع این آیین نامه می تواند به صورت نقدی از طرف قرارداد اخذ شود و یا به ازای ارایه خدمات مورد نظر به دستگاه واگذار کننده به روش خرید خدمات موضوع بند «الف» ماده (۱) به جای پرداخت هزینه سرانه مربوط تأدیه گردد.

ج) هزینه سرانه واگذاری متناسب با تعرفه های تعیین شده توسط ستاد موضوع ماده (۱۳) این آیین نامه و کیفیت و کمیت خدمات مورد انتظار تعیین می شود.

د) تعرفه ارایه خدمات توسط بخش های غیر دولتی براساس روش های تعیین شده در این آیین نامه مطابق ضوابط قانونی مربوط تعیین می گردد و در مواردی که ضابطه قانونی مشخص وجود ندارد با پیشنهاد وزیر و یا بالاترین مقام دستگاه اجرایی ذیربط به تصویب شورای اقتصاد می رسد.

ماده ۸- واگذاری و اجاره بناها و اموال دولتی که از نفایس ملی می باشند مشمول حکم این آیین نامه نمی گردد.

ماده ۹- مسئولیت حفظ و حراست و تعمیر و نگهداری اموال دولت در روش های مشارکت با بخش غیر دولتی و واگذاری مدیریت به عهده طرف قرارداد می باشد. ضوابط و دستورالعمل های مربوط توسط ستاد موضوع ماده (۱۳) این آیین نامه تعیین خواهد شد.

کارشناسان رسمی دادگستری، موضوع ماده (۷) در تعیین میزان اجاره این حکم را مد نظر قرار خواهند داد.

ماده ۱۰- تغییر کاربری مراکز و واحدهایی که واگذار می شوند، ممنوع است. در موارد استثنایی با ذکر دلایل موجه و پس از دریافت مابه التفاوت ارزش افزوده ناشی از تغییر کاربری به نفع دولت با پیشنهاد بالاترین مقام دستگاه اجرایی ذیربط و تصویب هیأت وزیران بلامانع است.

ماده ۱۱- افراد به کار گرفته شده در واحدها و فعالیت های موضوع این آیین نامه باید دارای صلاحیت های فنی، حرفه ای و اجتماعی و توانمندی لازم باشند و این موضوع با توجه به تخصص ها و نوع فعالیت ها در قرار دادها منظور می گردد. تبصره: کارکنانی که در این گونه واحدها به خدمت گرفته می شوند هیچ گونه رابطه استخدامی با دستگاه ذی ربط نخواهند داشت.

ماده ۱۲- در روش واگذاری مدیریت و مشارکت، طرف قرارداد موظف است ضمن حفظ کاربری واحد مربوط در صورت تقاضای کارکنان برای ادامه خدمت در آن واحدها حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) از کارکنان شاغل را به عنوان مأمور بپذیرد و حقوق و مزایای آنها را طبق احکام رسمی پرداخت نماید. بقیه کارکنان در سایر واحدهای ذیربط اشتغال خواهند یافت.

تبصره: کارکنان شاغل در واحدهای مزبور در صورت عدم تمایل به خدمت در واحدهای واگذار شده در سایر واحدهای دستگاه ذی ربط اشتغال خواهند یافت.

ماده ۱۳ - در هریک از دستگاه های واگذار کننده ستاد اجرای ماده (۸۸) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت متشکل از (۳) الی (۵) نفر از معاونان، مدیران ارشد و صاحب نظران به انتخاب وزیر یا بالاترین مقام دستگاه تشکیل می شود.

ستاد مذکور در حوزه مرکزی دستگاه به تنظیم و ارایه سیاست ها و خط مشی های مربوط به اجرای ماده یاد شده و این آیین نامه می پردازد.

ماده ۱۴ - وظایف و اختیارات ستاد موضوع ماده (۱۳) این آیین نامه به شرح زیر است:

- الف - تصویب برنامه تنظیم شده جهت تحقق ماده (۸۸) قانون در دستگاه.
- ب - تصویب شرح وظایف هیأت امناء، موضوع ماده (۱) این آیین نامه.
- ج - تعیین میزان هزینه سرانه و اگذاری به متقاضیان باتوجه به موقعیت جغرافیایی، نوع فعالیت و میزان محرومیت مناطق و کمیت و کیفیت خدمات تا ۹۵ درصد هزینه سرانه دولتی.
- د - تهیه و تصویب دستورالعمل های مورد نیاز برای تعیین صلاحیت های فنی و اخلاقی متقاضیان و اجاره اموال منقول و غیر منقول.
- ه - تعیین و تنظیم چارچوب قراردادهای منعقد با بخش غیردولتی در روش های موضوع بندهای الف، ب و ج ماده (۱) این آیین نامه.
- و - قیمت گذاری اجاره ساختمان ها و اموال منقول براساس متوسط نظر سه نفر کارشناس رسمی دادگستری.

ز- تعیین و اخذ ضمانت‌های لازم برای جلوگیری از تغییر کاربری و حفظ و حراست از اموال منقول و غیر منقول و اگذار شده.

ح - رسیدگی به تخلفات طرف قرارداد از شرایط واگذاری.

ط - ارایه گزارش در مقاطع شش ماهه به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور.
ماده ۱۵ - به منظور پیگیری، نظارت و کنترل بر اجرای سیاست های ارایه شده توسط ستاد موضوع ماده (۱۳) ، کمیته های استانی در واحدهای استانی دستگاه های واگذار کننده ایجاد می شوند.

ترکیب کمیته های استانی توسط ستاد تعیین می شود. کمیته های استانی می توانند حسب ضرورت کمیته های اجرایی در شهرستان ها مستقر نموده و پاره ای از وظایف خود را به آنها واگذار نمایند.

ماده ۱۶ - چگونگی خدمات ارایه شده و عملکرد اشخاص طرف قرارداد دستگاه واگذار کننده، توسط ستاد موضوع ماده(۱۳) مورد ارزیابی سالانه قرار می گیرد و چنانچه کمیت و کیفیت خدمات ارایه شده مورد رضایت دستگاه واگذار کننده و خدمت گیرندگان باشد ، طرف قرارداد توسط دستگاه مورد تشویق و قدردانی قرار می گیرد و از تخفیف ویژه در اجاره برخوردار خواهد شد و در غیر این صورت طبق مفاد قرارداد و قوانین و مقررات مربوط اقدام می شود.

ماده ۱۷ - هرگونه توسعه تشکیلاتی برای انجام فعالیت های موضوع این آیین نامه در دستگاه های اجرایی ممنوع است .

ماده ۱۸- سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور مکلف است در تنظیم بودجه سنواتی معادل وجوه حاصل از اجرای این آیین نامه را که به خزانه واریز شده است

، جهت ارتقای کیفیت آرایه خدمات به دستگاه واگذار کننده اختصاص دهد.

محمدرضا عارف

معاون اول رییس جمهور

برنامه جامع نیروی انسانی بخش دولتی

شماره تصویب نامه هیأت وزیران: ۵۱۴۵/ت/۲۳۸۴۲ هـ

تاریخ تصویب نامه هیأت وزیران: ۱۳۸۰/۲/۱۲

سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۰/۲/۲ بنا به پیشنهاد شماره ۱۵۱۸/۳۱۹-۱۰۵/۵۶۶۱ مورخ ۱۳۷۹/۹/۱۴ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و به استناد بند (الف) ماده (۳) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۷۹ - برنامه جامع نیروی انسانی بخش دولتی را به شرح زیر تصویب نمود:

«برنامه جامع نیروی انسانی بخش دولتی»

ماده ۱ - در این آیین نامه واژه‌های زیر به جای عبارتهای مشروح مربوط

به کار می‌رود:

الف) سازمان : سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور
ب) قانون: قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۷۹
ج) دستگاه: دستگاه اجرایی

ماده ۲- سازمان موظف است با رعایت سیاست‌های موضوع ماده (۳) این آیین‌نامه و اولویت‌های پیش‌بینی شده در قانون نسبت به بررسی درخواست‌های استخدام دستگاه‌ها اقدام و سهم استخدامی هریک از آنها را در مدت اجرای قانون به تفکیک سال‌های آن، تا پایان خرداد ماه سال ۱۳۸۰ تعیین و جهت تصویب به هیأت وزیران پیشنهاد نماید. سازمان موظف است به منظور ایجاد تعادل در توزیع نیروی انسانی بخش عمومی موارد زیر را در تعیین سهم استخدامی دستگاه‌ها رعایت نماید:

الف) استخدام نیروی انسانی در دستگاه‌هایی که وظایف اعمال حاکمیت دولت را بر عهده دارند (موضوع بند «الف» ماده (۶۴) قانون) در صورت ضرورت علاوه بر سقف موضوع بند «الف» ماده (۳) قانون درخصوص آن دستگاه‌ها قابل توسعه است.

ب) استخدام نیروی انسانی در دستگاه‌هایی که تصدی‌های اجتماعی دولت را بر عهده دارند (موضوع بند «ب» ماده (۶۴) قانون) حداکثر تا سقف موضوع بند «الف» ماده (۳) قانون درخصوص آن دستگاه‌ها صورت می‌گیرد.

پ) استخدام نیروی انسانی در دستگاه‌هایی که تصدی‌های اقتصادی در

بخش تولیدی و زیربنایی را بر عهده‌دارند (موضوع بند «د» ماده (۶۴) قانون) کمتر از سقف موضوع بند «الف» ماده (۳) قانون در خصوص آن دستگاه‌ها صورت می‌گیرد.

ماده ۳ - به منظور تحقق هدف‌های مندرج در بند (الف) ماده (۳) قانون، سیاست‌های زیر در تأمین و توسعه منابع انسانی دستگاه‌ها اعمال می‌شود: (الف) استخدام رسمی و پیمانی در قالب مجوزهای استخدامی و براساس ضوابط و مقررات یا به شرط وجود پست‌های سازمانی بلا تصدی در سازمان مصوب، فقط در مشاغل اصلی یا تخصصی دستگاه‌ها صورت می‌گیرد.

(ب) هرگونه به کارگیری نیروی انسانی در فعالیت‌های جاری دستگاه‌ها (به استثنای استخدام رسمی و پیمانی) از محل اعتبارات عمرانی برای فعالیت‌های جاری دستگاه در مدت اجرای قانون ممنوع است.

(پ) برگزاری دوره‌های آموزشی بلند مدت و تعهدآور استخدامی برای جذب و به کارگیری نیروی انسانی جدید، جز در رشته‌هایی که نظام آموزش عالی برای آنها نیروی انسانی تربیت نمی‌کند، ممنوع است. کلیه دستگاه‌ها موظفند برای تربیت نیروی انسانی متخصص مورد نیاز خود قبل از برقراری تعهد استخدامی یا سهمیه پذیرش در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی مجوز لازم را از سازمان کسب نمایند.

(ت) در اجرای مصوبه شماره ۱۴/۴۶ مورخ ۱۳۷۹/۱/۳۱ شورای عالی اداری، پست‌های سازمانی مستخدمانی که بازخرید یا بازنشسته می‌شوند حذف می‌گردد.

ث) دستگاه‌ها با اجرای بندهای (د) و (ه) ماده (۳) قانون، نسبت به متعادل ساختن ترکیب نیروی انسانی خود و رشد شاخص‌های کیفی آن اقدام نمایند. ج) انعقاد قرارداد با شرکت‌های خصوصی و تعاونی برای به کارگیری نیروی انسانی در دستگاه‌ها ممنوع است و تنظیم قرارداد با این گونه شرکت‌ها باید فقط برای انجام حجم مشخصی از خدمات و فعالیت‌ها انجام شود. به کارگیری نیروهایی که طبق قرارداد منعقد شده برای خدمات مشخص در دستگاه‌ها خدمت می‌کنند در سایر مشاغل ممنوع است.

چ) نیازهای استخدامی دستگاه‌ها تا حد امکان، از طریق جابه جایی داخلی کارکنان که به موجب بند (ب) ماده (۳) قانون و آیین نامه اجرایی آن تسهیل شده است، تأمین گردد و استخدام‌های جدید به حداقل ممکن تقلیل یابد. تبصره - استفاده از خدمات نیروی انسانی در فعالیت‌ها موضوع تبصره (۲) ماده (۴۳) قانون استخدام کشوری - مصوب ۱۳۴۵ - از شمول محدودیت‌های این ماده مستثنی است.

ماده ۴ - باتوجه به جدول شماره (۱) پیوست قانون، تغییرات نیروی انسانی وزراتخانه‌ها و مؤسسات دولتی (به استثنای شرکت‌های دولتی) در مدت اجرای قانون، مطابق جدول زیر است:

جدول تغییرات نیروی انسانی وزارتخانه‌ها

و مؤسسات دولتی و نیروهای مسلح در طول سال‌های برنامه سوم

سال	تعداد نیروی انسانی موجود در ابتدای سال (۱)	کاهش طبیعی نیروی انسانی دستگاه‌ها در طول سال	جذب نیروی انسانی دستگاه‌های نظامی و انتظامی و وزارت دفاع در طول سال	جذب نیروی انسانی دستگاه‌های نظامی و انتظامی و وزارت دفاع در طول سال
۱۳۷۹	۲۱۲۸۲۳۰	۴۳۷۶۰	۱۶۵۰۰	۵۳۸۰
۱۳۸۰	۲۱۰۶۳۵۰	۴۳۲۰۰	۱۶۳۵۰	۵۲۵۰
۱۳۸۱	۲۰۸۴۷۵۰	۴۲۵۴۰	۱۶۱۰۰	۵۱۷۰
۱۳۸۲	۲۰۶۳۴۸۰	۴۱۹۰۰	۱۵۸۵۰	۵۱۰۰
۱۳۸۳	۲۰۴۲۵۳۰	۴۱۴۲۰	۱۵۷۰۰	۵۰۱۰
۱۳۸۴	۲۰۲۱۸۲۰	---	---	---

(۱) شامل کارکنان رسمی، ثابت، پیمانی، قراردادی و کارگران.

تبصره ۱ - مفاد بند (الف) ماده (۳) قانون در نیروهای مسلح و توزیع و جذب نیروی انسانی جدید براساس جدول فوق و برنامه مصوب ستاد کل نیروهای مسلح توسط مسوولان ذی‌ربط و در وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح توسط وزیر اجرا می‌شود. مسوولیت نظارت بر حسن اجرای این ماده در نیروهای مسلح به عهده وزارت یاد شده و سازمان است.

تبصره ۲ - صدور مجوز استخدام برای شرکت‌هایی که مشمول واگذاری به بخش خصوصی نمی‌شوند با رعایت محدودیت جزءهای (۱) و (۳) بند

(الف) ماده (۳) قانون، به پیشنهاد سازمان به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. تبصره ۳ - اجرای بند (الف) ماده (۳) قانون در نهادهای انقلاب اسلامی به عهده بالاترین مقام اجرایی این نهادها است.

ماده ۵ - هریک از دستگاه‌ها در مدت اجرای قانون نسبت به ارتقای شاخص‌های کیفی نیروی انسانی خود به شرح زیر اقدام می‌نمایند:
الف - نسبت کارکنان در سطوح تحصیلی دانشگاهی (فوق دیپلم و بالاتر) به کل کارکنان حداقل به ترتیب زیر افزایش می‌یابد.

۱- در دستگاه‌هایی که این نسبت کمتر از ۱۰ درصد است ۴/۵٪

۲- در دستگاه‌هایی که این نسبت بین ۱۰ تا ۲۰ درصد است ۴٪

۳- در دستگاه‌هایی که این نسبت بین ۲۰ تا ۳۰ درصد است ۳/۵٪

۴- در دستگاه‌هایی که این نسبت ۳۰ درصد یا بالاتر است ۲/۵٪

ب) نسبت‌های موضوع ماده (۴) قانون نحوه تعدیل نیروی انسانی در دستگاه‌های دولتی - مصوب ۱۳۶۶ - باید در مورد شاغلان (رسمی و غیر رسمی) نیز مشابه پست‌های سازمانی رعایت شود. سازمان موظف است در صدور مجوزهای استخدامی در مدت اجرای قانون، این بند را رعایت کند.

پ) هریک از دستگاه‌ها موظفند با اجرای اصلاحات ساختاری نسبت به کاهش سطوح مدیریت و سرپرستی خود تا پایان مدت اجرای قانون به میزان پانزده تا بیست و پنج درصد با تأیید سازمان اقدام نمایند.

- ت) دستگاه‌ها موظفند در اجرای آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۵۰) قانون، برنامه‌های آموزش حین خدمت کارکنان خود را به نحوی تنظیم نمایند که هریک از کارکنان به طور متوسط از ۴۰ ساعت آموزش سالانه و هریک از مدیران به طور متوسط از ۱۰۰ ساعت آموزش سالانه برخوردار شوند.
- ث) به استثنای شاخص‌های مندرج در این ماده دستگاه‌ها نسبت به تدوین سایر شاخص‌های کیفی براساس محورهای زیر اقدام نمایند و در مدت اجرای قانون تا نیل به هدف‌های مورد نظر بر بهبود آنها نظارت کنند:
- ۱- نسبت کارکنان در مشاغل مرتبط با امور تصدی به امور حاکمیتی.
 - ۲- بهره‌وری نیروی انسانی مشتمل بر بهبود عملکرد ملموس دستگاه بر تعداد نیروی انسانی و افزایش میانگین ساعت‌های کار مفید کارکنان
- ماده ۶- دستورالعمل مربوط به چگونگی اقدام دستگاه‌ها درخصوص ایجاد پست سازمانی و درخواست مجوز استخدام همراه با فرم‌های مورد نیاز و سایر دستورالعمل‌های لازم برای اجرای این آیین‌نامه توسط سازمان تهیه و به دستگاه‌ها ابلاغ می‌شود.
- ماده ۷- دستگاه‌ها موظفند با رعایت این آیین‌نامه نسبت به ارایه برنامه جامع نیروی انسانی خود در مدت اجرای قانون به سازمان اقدام و سامانه‌ها و روش‌های خود را با برنامه یاد شده هماهنگ کنند.
- ماده ۸- نظارت برحسب اجرای این آیین‌نامه در دستگاه‌ها بر عهده شوراهای کمیسیون‌های تحول اداری است.
- ماده ۹- سازمان بر اجرای این آیین‌نامه در دستگاه‌ها نظارت و ضمن

دریافت گزارش‌های سالانه از وضعیت نیروی انسانی دستگاه‌ها و تغییرات
جامع در آن هر سال گزارش لازم را به هیأت وزیران ارائه می‌کند.

حسن حبیبی

معاون اول رئیس جمهور

سهم استخدامی وزارتخانه‌ها و سازمان های مستقل برای سال‌های برنامه سوم

شماره تصویب نامه هیات وزیران: ۲۵۲۹۶/ت/۲۵۰۸۶-هـ

تاریخ تصویب نامه هیات وزیران: ۱۳۸۰/۵/۲۹

بسمه تعالی

سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۰/۵/۲۴ بنا به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و در اجرای ماده (۲) برنامه جامع نیروی انسانی بخش دولتی، موضوع تصویب‌نامه شماره ۵۱۴۵/ت/۲۳۸۴۲ هـ مورخ ۱۳۸۰/۲/۱۲، تصویب نمود:

۱- سهم استخدامی وزارتخانه‌ها، سازمانهای مستقل و مؤسسات وابسته و تابعه آنها (به استثنای شرکتهای دولتی) برای طول سالهای برنامه سوم توسعه به شرح جدول پیوست تعیین می‌شود.

۲. به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور اجازه داده می‌شود در سه ماهه اول هر سال، براساس درخواست دستگاه و پس از اعلام دقیق آمار خروجی‌های سال قبل دستگاه، نسبت به صدور مجوز استخدام در چهارچوب این سهمیه‌ها و با رعایت سیاستهای پیش بینی شده در ماده (۳) برنامه جامع نیروی انسانی بخش دولتی اقدام نماید.

۳. سهمیه استخدامی تعیین شده به منزله مجوز استخدام نیست و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور موظف است مراقبت لازم درخصوص تحقق اهداف پیش بینی شده در بند (الف) ماده (۳) قانون برنامه سوم و تحقق خروجی نیروی انسانی هر یک از دستگاه‌های اجرایی به میزان ده درصد (۱۰٪) آمار نیروی انسانی دستگاه در ابتدای برنامه سوم توسعه که توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تعیین و اعلام می‌شود در طول سالهای برنامه به عمل آورد.

۴. سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور می‌تواند در صورت حصول اطمینان از تحقق خروجی پیش‌بینی شده در دستگاه‌های اجرایی و به منظور کمک به تأمین نیروی انسانی مورد نیاز دستگاه‌های اجرایی، سهم استخدامی پیش‌بینی شده برای سالهای برنامه سوم را با پیشنهاد دستگاه جابجا نماید.

۵. تعیین سهمیه هریک از مؤسسات دولتی وابسته به وزارتخانه‌ها و سازمانهای مستقل از سهمیه تخصیصی در جدول پیوست، با پیشنهاد بالاترین مقام اجرایی دستگاه و تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور خواهد بود.

۶. صدور مجوز استخدامی موضوع این تصویب‌نامه توسط سازمان مدیریت

و برنامه‌ریزی کشور صرفاً برای مشاغل اصلی و تخصصی با مدارک تحصیلی دانشگاهی صورت خواهد گرفت.

۷. به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور اجازه داده می‌شود به منظور رعایت عدالت استخدامی و تحقق شایسته‌سالاری در استخدام نیروی انسانی دستگاه‌های اجرایی، نسبت به برنامه‌ریزی برای برگزاری آزمونهای استخدامی متمرکز ادواری از طریق سازمان سنجش آموزش کشور اقدام نماید.

۸. در صورتی که خروجی نیروی انسانی دستگاه‌های اجرایی در طول سالهای برنامه سوم توسعه از ده درصد (۱۰٪) آمار نیروی انسانی دستگاه در ابتدای برنامه سوم توسعه تجاوز نماید، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور می‌تواند نسبت به بررسی و ارایه پیشنهاد لازم برای استخدام نیروی انسانی جایگزین خروجی‌ها به هیأت وزیران علاوه بر سهمیه‌های مندرج در این تصویب‌نامه اقدام کند.

۹. کلیه مجوزهای استخدامی که تا تاریخ ۱۳۸۰/۵/۲۴ صادر شده به قوت خود باقی است.

حسن حبیبی

معاون اول رییس جمهور

جدول پیوست تصویب نامه

شماره ۲۵۲۹۶/ت ۲۵۰۸۶ هـ مورخ ۱۳۸۰/۵/۲۹ هیات وزیران

موضوع ماده (۲) برنامه جامع نیروی انسانی بخش دولتی

سهامیه استخدامی

ردیف	۱۳۷۹	۱۳۸۰	۱۳۸۱	۱۳۸۲	۱۳۸۳	جمع
۱- نهاد ریاست جمهوری و مؤسسات وابسته و تابعه	۷۰	۷۰	۷۰	۷۰	۷۰	۳۵۰
۲- سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و مؤسسات وابسته	۱۴۶	۲۴۵	۱۵۹	۲۰۰	۱۵۰	۹۰۰
۳- سازمان حفاظت محیط زیست و مؤسسات وابسته	۲۶۰	۲۶۰	۲۶۰	۲۶۰	۲۶۰	۱۳۰۰
۴- سازمان تربیت بدنی و مؤسسات وابسته	۱۲۲	۱۲۱	۱۲۰	۱۲۰	۱۱۷	۶۰۰
۵- سازمان انرژی اتمی ایران	۱۲۸	۱۲۸	۱۲۸	۱۲۸	۱۲۸	۶۴۰
۶- وزارت آموزش و پرورش و مؤسسات وابسته	۸۱۳۵	۸۱۲۰	۸۱۲۰	۸۱۲۰	۸۱۲۰	۴۰۶۱۵
۷- وزارت امور اقتصادی و دارایی و مؤسسات وابسته	۹۶۲	۹۵۷	۹۸۲	۹۵۷	۹۵۳	۴۸۱۱

سهمیه استخدامی

جمع	۱۳۸۳	۱۳۸۲	۱۳۸۱	۱۳۸۰	۱۳۷۹
۸-وزارت امور خارجه و مؤسسات وابسته					
	۱۱۳	۱۵	۲۵	۱۴	۴۳
۹- وزارت بازرگانی و مؤسسات وابسته					
	۱۴۶	۳۰	۳۰	۳۰	۳۱
۱۰-وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه‌ها و مؤسسات وابسته					
	۱۴۵۰۰	۲۷۱۲	۲۸۵۰	۲۹۰۰	۳۰۳۸
۱۱-وزارت پست و تلگراف و تلفن و مؤسسات وابسته					
	۱۵۳	۲۹	۲۶	۳۰	۳۱
۱۲- وزارت تعاون و مؤسسات وابسته					
	۱۳۶	۲۵	۲۶	۲۵	۳۵
۱۳-وزارت جهاد کشاورزی و مؤسسات وابسته (بخش حاکمیتی)					
	۱۲۰۰	۱۸۰	۲۱۰	۲۴۰	۲۷۰
۱۴-وزارت راه و ترابری و مؤسسات وابسته (بخش حاکمیتی)					
	۱۵۰۰	۲۷۸	۲۲۲	۳۰۰	۳۰۰
۱۵-وزارت صنایع و معادن و مؤسسات وابسته (بخش حاکمیتی)					
	۱۶۲	۳۳	۳۳	۳۳	۳۰

سهامیه استخدامی

جمع	۱۳۸۳	۱۳۸۲	۱۳۸۱	۱۳۸۰	۱۳۷۹
۱۶-وزارت علوم، تحقیقات و فن‌آوری و دانشگاه‌ها و مؤسسات وابسته	۳۰۰۰	۵۹۲	۵۹۴	۵۹۹	۶۰۵
۱۷-وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و مؤسسات وابسته	۱۲۰۰	۲۳۸	۲۳۸	۲۴۰	۲۴۱
۱۸-وزارت کار و امور اجتماعی و مؤسسات وابسته	۱۳۴۰	۲۴۴	۲۳۶	۲۶۹	۲۹۰
۱۹-وزارت کشور و استانداری‌ها و مؤسسات وابسته	۲۲۶۷	۴۵۲	۴۵۲	۴۵۲	۴۵۹
۲۰-وزارت مسکن و شهرسازی و مؤسسات وابسته	۱۴۷	۱۱	۸	۴۲	۱۱
۲۱-وزارت نیرو	۱۰۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰
۲۲- دبیر خانه ها، فرهنگستان ها و بنیاد های زیر نظر رییس جمهور	۴۵۰	۹۰	۹۰	۹۰	۹۰
۲۳- قوه قضاییه و سازمان‌های وابسته (کادر غیر محاکم)	۵۳۷۰	۱۰۶۰	۱۰۶۴	۱۰۹۱	۱۰۹۱
جمع	۸۱۰۰۰	۱۵۸۰۷	۱۵۹۷۹	۱۶۲۱۴	۱۶۴۱۳

سقف استخدام موضوع این تصویب نامه ۸۰۵۰۰ نفر است و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور نسبت به تقلیل ۵۰۰ نفر در مراحل اجرایی از محل سهمیه دستگاه‌هایی که نیاز کمتری برای آنها تشخیص داده می‌شود اقدام خواهد کرد.

واگذاری امور پشتیبانی دستگاه‌های اجرایی به بخش غیردولتی

شماره مصوبه شورای عالی اداری: ۱۴/۴۶

تاریخ مصوبه شورای عالی اداری: ۱۳۷۹/۱/۳۱

موضوع: اصلاح مصوبه شماره ۵۴۳۵/دش مورخ ۷۳/۴/۸ موضوع بند ۲ مصوبه شماره ۱۴/۱۰۱ مورخ ۷۸/۵/۲۷ شورای عالی اداری در زمینه واگذاری امور پشتیبانی دستگاه‌های اجرایی به بخش غیر دولتی

کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، مؤسسات، شرکت‌های دولتی، شرکت‌ها و سازمان‌هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است.

شورای عالی اداری در هشتاد و ششمین جلسه مورخ ۱۳۷۸/۱۲/۱۱ در اجرای بند ۲ مصوبه شماره ۱۴/۱۰۱ مورخ ۱۳۷۸/۵/۲۷ و به منظور تعیین تشکیلات دولت و کاهش نیروی انسانی آن در بخش‌های خدماتی و غیر تخصصی و فراهم نمودن زمینه‌های واگذاری امور عمومی و خدماتی به بخش غیر دولتی بنابر پیشنهاد سازمان امور اداری و استخدامی کشور تصویب نمود:

۱. کلیه وزارتخانه‌ها، سازمانها، مؤسسات و شرکتهای دولتی، شرکتهای و سازمانهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است حداکثر تا پایان سال ۱۳۷۹ مهلت دارند تا آندسته از امور خدماتی و پشتیبانی خود را که در اجرای تصویبنامه شماره ۵۴۳۵/دش مورخ ۱۳۷۳/۴/۸ شورای عالی اداری واگذار نکرده‌اند از طریق عقد قرارداد با اشخاص حقوقی به بخش غیردولتی و یا شهرداریها واگذار نموده و پستهای سازمانی مربوط را از تشکیلات خود حذف نمایند. هرگونه پرداخت به متصدیان مشاغل مورد نظر پس از انقضای مهلت فوق تصرف غیر قانونی در اموال عمومی تلقی می‌شود.

تبصره ۱: عناوین مشاغل قابل واگذاری باتوجه به اصلاحات بعمل آمده به شرح پیوست می‌باشد.

تبصره ۲: پستهای سازمانی و مشاغل موضوع این تصویبنامه در حوزه دفاتر وزراء و معاونان رئیس جمهور، استانداران، معاونان وزراء و همکاران آنها از شمول این تصویبنامه خارج می‌باشند.

همچنین دستگاههای اجرایی در موارد استثنای که تداوم پستهای سازمانی و مشاغل موضوع این تصویبنامه را به دلایل امنیتی و یا ضرورتهای اجتناب ناپذیر ضروری تشخیص دهند دلایل مربوط را قبل از اتمام مهلت مقرر در این بند بهمراه آخرین اطلاعات از تعداد پستهای سازمانی و تعداد شاغلین مربوط به سازمان امور اداری و استخدامی کشور منعکس خواهند نمود تا نسبت به اینگونه پستهای سازمانی و شاغلین آنها تصمیم‌گیری گردد.

تبصره ۳: شاغلین پستهای سازمانی محذوف باتوجه به قوانین و مقررات مربوط و تسهیلات پیش‌بینی شده در قانون برنامه سوم تعیین تکلیف خواهند شد.

۲. ایثارگران از شمول احکام این مصوبه مستثنی بوده و دستگاه‌های مزبور نسبت به ادامه اشتغال آنان به استناد تبصره (۲) بند (۱) این مصوبه اقدام و با ارایه آموزشهای لازم موجبات اشتغال آنان را در سایر بخشهای دستگاه از طریق انتصاب در پستهای بلا تصدی و یا تغییر عنوان پستهای سازمانی فراهم خواهند آورد و یا با ایجاد پستهای سازمانی با نام نسبت به تداوم اشتغال آنان اقدام خواهند نمود.
- تبصره ۵:** در صورتی که ایثارگران، داوطلب استفاده از مزایای این مصوبه باشند مشمول این مصوبه خواهند بود.
۳. در واگذاری خدمات موضوع بند (۱) لازم است ضمن رعایت شرایط و ضوابط مناقصه عمومی، جنبه‌های حفاظتی، اقتصادی بودن و سایر جوانب امر مورد ملاحظه قرار گیرد.
۴. دستگاهها موظفند در واگذاری امور به بخش غیر دولتی، حتی الامکان تأمین لوازم و تجهیزات را نیز به عهده طرف قرارداد گذاشته و لوازم و تجهیزات دولتی مرتبط با این امور را با رعایت ضوابط به فروش رسانند.
۵. دستگاهها می‌توانند در مورد واگذاری اموری که در پیوست مصوبه ذکر نشده‌اند و نیز فعالیتهای اصلی و تخصصی خود، پیشنهاد لازم را به سازمان امور اداری و استخدامی کشور ارایه و پس از تأیید نسبت به واگذاری آن اقدام نمایند.
۶. سازمان برنامه و بودجه، در مرکز و استانها نسبت به شناسایی، طبقه‌بندی و تأیید صلاحیت شرکتهای خدماتی طرف قرارداد دولت اقدام و فهرست شرکتهای مورد تأیید را در صورت درخواست دستگاههای مشمول این مصوبه در اختیار آنها قرار خواهد داد.
۷. در تنظیم متن قراردادها می‌باید ترتیبی اتخاذ شود که رعایت الزامات قانون

کار و پاسخگوئی در برابر شکایات کارکنان خدماتی متوجه شرکت طرف قرارداد باشد و دستگاه‌های اجرایی هیچگونه تعهدی در مورد امور استخدامی، رفاهی و پرداخت‌های کارکنان موصوف نداشته باشند.

تبصره ۱: قرارداد باید برای انجام حجم مشخصی از خدمات تنظیم و منعقد گردد و دستگاهها مجاز به تنظیم قرارداد برای به کارگیری تعداد مشخصی نیروی انسانی برای یک فعالیت مشخص نمی‌باشند.

تبصره ۲: سازمان امور اداری و استخدامی کشور عنداللزوم دستورالعمل‌های مربوط را با همکاری وزارت کار و امور اجتماعی تهیه و ابلاغ خواهد نمود.

۸- کمیته موضوع ماده ۲۱ آیین‌نامه اجرایی قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت مسئولیت نظارت بر حسن اجرای واگذاری امور، متناسب بودن هزینه‌ها با اعتبارات مربوط به پستهای محذوف و رعایت جنبه‌های امنیتی، حفاظتی و ... را به عهده خواهد داشت.

تبصره: کلیه پرداخت‌های مربوط به اینگونه قراردادهای از محل فصل دوم اعتبارات جاری دستگاه‌های اجرایی صورت خواهد گرفت.

۹- سازمان امور اداری و استخدامی کشور مسئول نظارت بر حسن اجرای مصوبه است و در ارایه پیشنهادها و انجام اقدامات اداری و استخدامی برای دستگاه‌های اجرایی همچون صدور مجوزهای استخدامی و ایجاد پستهای سازمانی باتوجه به مفاد این مصوبه اقدام خواهد نمود.

۱۰- این مصوبه جایگزین مصوبه شماره ۵۴۳۵/دش مورخ ۱۳۷۳/۴/۸ شورای

عالی اداری می‌گردد.

محمدباقریان

معاون رئیس جمهور و دبیر شورای عالی اداری

پیوست مصوبه شماره ۱۴/۴۶ مورخ ۱۳۷۹/۱/۳۱ شورای عالی اداری

فعالیت‌های خدماتی و پشتیبانی مورد نظر مصوبه، در برگیرنده پستهای سازمانی زیر می‌باشد:

الف - امور نقلیه:

راننده - کمک راننده - مکانیک - تعمیرکار - رنگ کار - صافکار - مسئول امور نقلیه - متصدی امور نقلیه

ب - امور چاپ و انتشارات:

صحاف - حروفچین - غلطگیر - ماشینچی - مسئول چاپ و تکثیر - متصدی چاپ و تکثیر - خطاط

ج - امور آشپزخانه:

آشپز - کمک آشپز - مسئول و متصدی آبدارخانه، بوفه و رستوران

د - امور خدمات عمومی و تأسیساتی:

ماشین‌نویس - پیشخدمت - نظافتچی - مسئولان و متصدیان و تعمیرکاران ساختمان - برق و تأسیسات

اصلاحیه مصوبه واگذاری امور پشتیبانی دستگاه‌های اجرایی به بخش غیردولتی

شماره مصوبه شورای عالی اداری: ۱۳/۴۲۹ ط

تاریخ مصوبه شورای عالی اداری: ۱۳۷۹/۱۲/۲۳

**وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، موسسات و شرکت‌های دولتی، شرکت‌ها و
سازمان‌هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است**

شورای عالی اداری در هشتاد و هشتمین جلسه مورخ ۱۳۷۹/۱۲/۱۰،
به منظور فراهم نمودن زمینه اجرای کامل مصوبه شماره ۱۴/۴۶ مورخ
۱۳۷۹/۱/۳۱ درخصوص واگذاری امور عمومی و خدماتی دستگاه‌های اجرایی
به بخش غیر دولتی و صیانت از حقوق نیروی انسانی شاغل در پست‌های
سازمانی و مشاغل پیوست مصوبه مذکور، بنا به پیشنهاد سازمان مدیریت و
برنامه‌ریزی کشور تصویب نمود:

۱- بند «۱» مصوبه شماره ۱۴/۴۶ مورخ ۱۳۷۹/۱/۳۱ به شرح زیر اصلاح می‌شود:
۱- وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، مؤسسات و شرکت‌های دولتی و سازمان‌هایی
که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است، موظفند آن دسته از امور عمومی

و خدماتی خود را که در اجرای مصوبه شماره ۵۴۳۵/دش مورخ ۱۳۷۳/۴/۸ شورای عالی اداری واگذار ننموده‌اند، از طریق عقد قرارداد با اشخاص حقوقی، به بخش غیر دولتی و یا شهرداری‌ها واگذار و با خروج طبیعی مستخدمین رسمی شاغل در امور مذکور از خدمت دولت، نسبت به حذف پست‌های سازمانی آنان اقدام نمایند.

۲- تبصره ۳ بند «۱» مصوبه شماره ۱۴/۴۶ مورخ ۱۳۷۹/۱/۳۱ به شرح زیر اصلاح و تبصره «۴» به شرح زیر به آن اضافه می‌گردد:

تبصره ۳ - دستگاه‌های اجرایی موظفند با رعایت مفاد تبصره ۲، پست‌های سازمانی شاغلان مشاغل مزبور را به «پست با نام شاغل» تبدیل و پس از خروج از خدمت شاغلان پست‌های مذکور به صورت طبیعی، این پست‌ها را از مجموعه پست‌های سازمانی حذف نمایند. این دسته از پست‌های سازمانی قابل تبدیل به پست‌های سازمانی دیگر نخواهند بود و هرگونه استخدام رسمی و پیمانی (یا عناوین مشابه) در این پست‌ها ممنوع می‌باشد.

تبصره ۴ - سنوات خدمت شاغلان پست‌های سازمانی با نام موضوع تبصره ۳، از ۳۰ سال فراتر نخواهد رفت و دستگاه‌های اجرایی موظفند سازو کارهای تشویقی مناسب را با توجه به قوانین، مقررات و تسهیلات پیش‌بینی شده در قانون برنامه سوم توسعه برای خروج از خدمت این افراد از طریق بازخریدی و بازنشستگی زودرس فراهم نمایند.

محمد رضا عارف

معاون رییس جمهور
و دبیر شورای عالی اداری

تصویب‌نامه هیات وزیران در رابطه با نحوه انعقاد قرارداد با شرکت‌های خصوصی و تعاونی

شماره تصویب نامه هیأت وزیران: ۳۸۳۲۶/ت/۲۷۵۰۶ هـ

تاریخ تصویب نامه هیأت وزیران: ۱۳۸۱/۹/۵

سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور - وزارت کار و امور اجتماعی وزارت امور اقتصادی و دارایی

هئیت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۱/۸/۱۹ بنا به پیشنهاد شماره ۸۱/۱۰۱۵۲۹ مورخ ۱۳۸۱/۶/۵ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب نمود:

۱- انجام هرگونه خدمات موضوع بند(۲) از طریق شرکت‌های خصوصی و تعاونی در دستگاه‌های اجرایی و شرکت‌های دولتی منوط به رعایت مفاد این تصویب‌نامه می باشد.

۲- عقد قرارداد با شرکت‌های خصوصی و تعاونی برای وظایف پشتیبانی و خدماتی از قبیل حمل و نقل، تعمیر و نگهداری، خدمات رایانه‌ای، امور چاپ و

تکثیر، امور آشپزخانه و رستوران، نگهبانی، باغبانی، نامه‌رسانی، پیشخدمتی، تلفنچی، ماشین‌نویسی، امور تأسیساتی امکانپذیر است.

۳- اینگونه قراردادها باید براساس فعالیت مشخص، حجم کار معین، قیمت هر واحد کار و قیمت کل، به طور شفاف و مشخص منعقد گردد و به استثنای موارد مندرج در بند (۲) تصویب نامه شماره ۱۳۳۵/ت/۲۶۲۸۹هـ مورخ ۱۳۸۱/۲/۴ موضوع ضوابط اجرایی بودجه سال ۱۳۸۱ کل کشور، عقد قرارداد به منظور بکارگیری نیروی انسانی ممنوع می باشد.

۴- انعقاد قرارداد با شرکت‌های غیردولتی (خصوصی و تعاونی) حتی‌الامکان از طریق مناقصه عمومی انجام می‌پذیرد. مگر مواردی که با تأیید بالاترین مقام اجرایی دستگاه انجام مناقصه امکانپذیر و یا به صرفه نباشد که در این صورت پس از طی تشریفات قانونی اقدام لازم به عمل می‌آید.

تبصره - وزارت کار و امور اجتماعی مکلف است به منظور جلوگیری از تخلفات احتمالی شرکت‌های غیر دولتی، حداکثر ظرف مدت شش ماه نسبت به بررسی و تعیین صلاحیت آنها اقدام نماید و لیست شرکت‌های واجد شرایط را به کلیه دستگاه‌های اجرایی و شرکت‌های دولتی اعلام دارد و دستگاه‌ها نیز موظفند پس از اعلام لیست مزبور با اینگونه شرکت‌ها قرارداد منعقد نمایند و در صورت مشاهده هرگونه تخلف از سوی آنها موضوع را به اطلاع وزارت کار و امور اجتماعی برسانند تا صلاحیت آنها مجدداً بررسی گردد و در صورت لغو صلاحیت آنها، موضوع به کلیه دستگاه‌ها اعلام گردد.

۵- شرکت‌های طرف قرارداد با دستگاه‌ها و شرکت‌های دولتی مسوول

اجرای مقررات قانون کار و قانون تأمین اجتماعی می‌باشند و هر نوع پاسخگویی به شکایات و اجرای آرای مربوط به هیئت‌های حل اختلاف کارگری و سایر تعهدات قانونی کار به عهده آنها خواهد بود و دستگاه‌های اجرایی هیچگونه مسئولیتی در زمینه پرسنل شرکت‌های طرف قرارداد (در دوران قرارداد و یا بعد از آن) نخواهند داشت.

تبصره - دستگاه‌های اجرایی و شرکت‌های دولتی مکلفند ضمانت حسن انجام کار و اجرای کلیه تکالیف قانونی از جمله قوانین کار و تأمین اجتماعی و هرگونه پاسخگویی به مراجع ذی ربط را از شرکت‌های طرف قرارداد اخذ نمایند.

۶- شرکت‌های طرف قرارداد موظفند در تعیین میزان مزد و حقوق کارگران خود دستورالعمل‌ها و ضوابط قانونی ابلاغی از طرف وزارت کار و امور اجتماعی را رعایت نمایند.

۷- در صورتی که دستگاه‌های اجرایی در مشاغلی که با شرکت‌های غیردولتی قرارداد منعقد می‌نمایند دارای مستخدم رسمی باشند می‌توانند با توافق شرکت طرف قرارداد، اجازه استفاده از اینگونه نیروها را با کاهش مبلغ قرارداد (حداقل به میزان حقوق و مزایای افراد مذکور)، به شرکت اعطا نمایند و همچنین نسبت به لغو قرارداد پرسنل غیر رسمی با پرداخت حقوق مکتسبه و قانونی اقدام نمایند.

۸- سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور مکلف است با هماهنگی وزارت امور اقتصادی و دارایی به منظور اعمال هماهنگی‌های لازم نسبت به تهیه فرم‌های استاندارد برای انعقاد قرارداد دستگاه‌های اجرایی با شرکت‌های

غیردولتی اقدام نمایند.

۹- اتخاذ رویه واگذاری امور به بخش غیر دولتی می باید موجب صرفه جویی در هزینه های اداری گردد. دستگاه های اجرایی موظفند در صورتی که اجرای این نوع قراردادها را از نظر میزان هزینه به صرفه و صلاح دولت ندانند موضوع را با ذکر دلایل به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور گزارش نمایند تا نسبت به بررسی موضوع و اتخاذ رویه مناسب اقدام گردد.

۱۰- ذیحسابی و امور مالی دستگاه های اجرایی و شرکت های دولتی مکلفند نظارت لازم در مورد اجرای صحیح این تصویب نامه به عمل آورند و از تأیید اسناد مربوط به قراردادهایی که خارج از چارچوب این ضوابط و به منظور بکارگیری نیروی انسانی و یا روش های دیگر منعقد می گردد خودداری نمایند. وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است گزارش اجرای این تصویب نامه را در مقاطع شش ماهه تهیه و به شورای عالی اداری ارایه نماید.

محمد رضا عارف

معاون اول رییس جمهور

نقل و انتقال کارکنان مازاد دستگاه‌های دولتی

شماره بخشنامه: ۱۰۱/۱۲۵۹۴۷

تاریخ بخشنامه: ۱۳۸۱/۷/۱۴

بخشنامه به کلیه سازمان‌های مدیریت و برنامه‌ریزی استان

همان‌طوری که اطلاع دارند، برخی از دستگاه‌های دولتی در استان‌ها با نیروی انسانی مازاد مواجه می‌باشند که انتقال اینگونه کارکنان به دستگاه‌های متقاضی، نه تنها بخشی از نیاز نیروی انسانی آنها را از طریق جابه‌جایی دستگاهی تأمین می‌نماید، بلکه در تعیین تکلیف کارکنان مازاد و بهینه‌سازی و اصلاح ترکیب نیروی انسانی دستگاه‌های اجرایی بسیار مؤثر است. این موضوع در قانون برنامه سوم توسعه مورد توجه قرار گرفته و براساس بند ب ماده (۳) قانون مذکور و آیین‌نامه اجرایی آن موضوع مصوبه شماره ۵۳۳۸۱/ت/۲۲۹۶۸ هـ مورخ ۱۳۷۹/۱۱/۲۴ هیأت محترم دولت، امکان جابجایی و انتقال این قبیل کارکنان با اعطای گروه‌های تشویقی و افزایش فوق‌العاده‌های جذب و محل خدمت فراهم گردیده است.

نظر به اینکه براساس بند ب ماده (۳) قانون و آیین‌نامه اجرایی آن، تعیین نیروهای مازاد دستگاه‌ها و شرکت‌های دولتی و همچنین تشکیل بانک اطلاعات کارکنان مازاد و ارایه فهرست آنها به دستگاه‌های متقاضی نیرو بر عهده سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور بوده و تشکیل بانک اطلاعات کارکنان مازاد هر استان در همان استان می‌تواند در انتقال و جابه‌جایی نیروهای مازاد تسریع نماید، اختیارات و مسوولیت‌های سازمان در این رابطه به واحدهای استانی تفویض گردیده و موارد زیر جهت اجرا ابلاغ می‌گردد.

۱- به استناد بند ب ماده (۳) قانون برنامه سوم توسعه نیروهای مازاد واحدهای دولتی مستقر در استان توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان و با هماهنگی واحدهای استانی و شهرستانی مربوط تعیین و جهت جابه‌جایی در دستگاه‌های استان به ستاد برنامه‌ریزی تحول اداری استان اعلام می‌شود.

۲- پس از تعیین نیروهای مازاد، به استناد ماده (۶) تصویب‌نامه شماره ۵۳۳۸۱/ت ۲۲۶۸ هـ مورخ ۱۳۷۹/۱۱/۲۴ هیأت محترم وزیران، بانک اطلاعات مستخدمان مازاد استان تشکیل گردیده و سالانه دوبار (اوائل و اواسط سال) فهرست مشخصات آنها در اختیار واحدهای دولتی مستقر در استان قرار گیرد تا در صورت نیاز مشخصات نیروهای مورد نیاز را اعلام نمایند.

۳- پس از اعلام نیاز واحدهای دولتی مستقر در استان اقدامات لازم در خصوص انتقال نیروهای مورد نظر با هماهنگی دستگاه‌های ذی‌ربط

و رعایت مفاد مصوبه فوق الذکر به عمل آمده و یک نسخه از احکام صادره به دفتر بخشی مربوط ارسال گردد.

یادآوری ۱- انتقال مستخدمینی که شهر محل خدمت آنها تغییر نمی‌کند، نیاز به موافقت مستخدم ندارد و پس از تأیید نیاز دستگاه متقاضی، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان مراتب را جهت صدور حکم انتقال به دستگاه متبوع مستخدم اعلام می‌نماید.

یادآوری ۲- در مورد مستخدمینی که شهر محل خدمت آنها تغییر می‌کند، مراتب از طریق دستگاه متبوع به مستخدم اعلام می‌گردد تا پس از جلب موافقت مستخدم، دستگاه مربوط نسبت به صدور حکم انتقال اقدام نماید.

یادآوری ۳- حقوق و مزایای مستخدمینی که براساس این بخشنامه منتقل می‌شوند، کاهش نخواهد یافت. علاوه بر این، برحسب مورد از گروه‌های تشویقی و افزایش فوق العاده‌های محل خدمت و جذب براساس مصوبه شماره ۵۳۳۸۱/ت/۲۲۶۸ هـ مورخ ۱۳۷۹/۱۱/۲۴ هیأت محترم دولت برخوردار خواهند شد.

۴- سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها موظفند در پایان هر سال گزارش فعالیت‌های انجام شده در این خصوص شامل آمار نیروی انسانی مازاد استان و تقاضای دستگاه‌ها جهت جذب آنها و همچنین تعداد نیروهای جابه‌جا شده را به معاونت امور مدیریت و منابع انسانی ارسال نمایند.

ضمناً، عدم اعلام وجود نیروی انسانی مازاد از سوی دستگاه‌های دولتی

مستقر در استان، رافع مسئولیت سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها در این زمینه نخواهد بود و سازمان‌های مذکور موظفند، با بررسی دقیق حجم عملیات، اعتبارات و هزینه‌های انجام شده و از طریق کاربینی و کارسنجی لازم نسبت به تعیین نیروی انسانی مازاد یا مورد نیاز واحدهای استانی و شهرستانی دستگاه‌های دولتی اقدام نموده و پس از طرح موضوع در ستاد برنامه‌ریزی تحول اداری استان براساس مفاد این بخشنامه اقدام نمایند.

من ... التوفیق

محمدستاری‌فر

معاون رییس جمهور و رییس سازمان

کاهش اندازه دولت

شماره بخشنامه: ۱۰۱/۸۹۹۳۷

تاریخ بخشنامه: ۱۳۸۱/۵/۱۹

وزارتخانه ها و سازمان های دولتی

همان طور که استحضار دارند، حجم و اندازه دولت در طی سال های گذشته افزایش قابل ملاحظه ای داشته است. تعداد کارکنان دولت طی ۲۰ سال گذشته به چهار برابر و تعداد شرکت های دولتی به سه برابر افزایش یافته است. در همین دوره، تعداد وزارتخانه ها و مؤسسات و شرکت های دولتی (مستند به قوانین بودجه) بیش از دو برابر شده است و تعداد پست های مدیریتی طی دو دهه گذشته ۶۰ درصد رشد داشته است. همه این عوامل باعث گردیده است تا از طرفی، توان مالی دولت برای تأمین هزینه های جاری کاهش یابد و قدرت خرید کارکنان دولت به میزان ۵۰ درصد نسبت به گذشته تنزل نماید و از طرف دیگر، کارائی و اثربخشی دستگاه ها و سازمان های دولتی رو به افول گذارد. بدین جهت، قانون برنامه سوم توسعه در موارد مختلفی تکالیف شفاف و

صریحی را برای دولت و دستگاه‌های دولتی به منظور مقابله با مشکلات یاد شده و جلوگیری از افزایش حجم و اندازه دولت، کاهش اعمال تصدی و نظایر آن تبیین نموده است. جهت‌گیری‌های کلی مواد مذکور به شرح زیر است:

۱. کاهش تصدی‌ها و تقویت اعمال حاکمیت و نظارت دولت (مواد ۲، ۱ و ۶۴).
۲. فراهم نمودن زمینه توسعه مشارکت مردم، بخش خصوصی و بخش تعاونی و دستگاه‌های محلی نظیر شهرداری‌ها در اداره امور (موارد ۲، ۱، ۶۴، ۱۳۶ و ۱۳۷).

۳. عدم گسترش تشکیلات دولت با تأکید بر کوچک سازی و منطقی نمودن اندازه دولت (مواد ۲ و ۶۴).

۴. حذف واحدها و سازمان‌های غیر ضرور و حذف وظایف موازی و مشترک دستگاه‌ها (ماده ۲).

بدیهی است تحقق این احکام بدون مشارکت دستگاه‌های اجرایی میسر نیست؛ بدین روی خواهشمند است دستور فرمایند:

الف) پیشنهادهای لازم را برای منطقی نمودن اندازه دولت؛ شامل کاهش پست‌های مدیریتی، ادغام مؤسساتی که وظایف آنها دارای تجانس می‌باشند، حذف واحدها و سازمان‌های غیر ضرور و شناسائی و واگذاری فعالیت‌های قابل واگذاری به شهرداری‌ها و دهیاری‌ها به معاونت امور مدیریت و منابع انسانی این سازمان ارایه نمایند.

ب) در اجرای بند «ب» ماده یک قانون برنامه سوم توسعه و پیرو بخشنامه شماره ۱۰۵/۲۸۲۱۶ مورخ ۱۳۸۱/۲/۲۵، موضوع ضوابط ساختار سازمانی

وزارتخانه‌ها و سازمان‌های دولتی، تشکیلات حوزه مرکزی دستگاه را با رعایت موارد زیر بررسی و در صورت عدم تطبیق با ضوابط مربوط، پیشنهادهای اصلاحی را برای بررسی و تأیید، حداکثر تا پایان شهریور ماه سال جاری به این سازمان ارایه نمایند:

- سیاست‌های ابلاغ شده در بند ۱ بخشنامه مذکور.
- کاهش ۱۵ تا ۲۵ درصد سطوح مدیریتی و سرپرستی موضوع بند پ ماده ۵ برنامه جامع نیروی انسانی بخش دولتی (تصویب نامه شماره ۵۱۴۵/ت/۲۳۸۴۲ هـ مورخ ۱۳۸۰/۲/۱۲ هیأت محترم وزیران).

باتوجه به اهمیت موضوع، در صورت عدم ارایه پیشنهاد توسط دستگاه، براساس وظایف و اختیارات شورای عالی اداری، مصرح در جزء «۱» و «۲» بند «ب» ماده «۱» قانون برنامه سوم توسعه، این سازمان موظف است از طریق شورای مذکور اقدام لازم را معمول دارد.

من الله التوفيق

محمدستاری فر

معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان